

EBA/GL/2017/06

20/09/2017

Riktlinjer

för kreditinstituts riskhanteringsmetoder och redovisning av förväntade kreditförluster

1. Efterlevnads- och rapporteringskyldigheter

Riktlinjernas status

1. Detta dokument innehåller riktlinjer som har utfärdats enligt artikel 16 i förordning (EU) nr 1093/2010¹. I enlighet med artikel 16.3 i förordning (EU) nr 1093/2010 måste behöriga myndigheter och finansinstitut med alla tillgängliga medel försöka följa riktlinjerna.
2. Avriktlinjerframgår Europeiska bankmyndighetens (EBA) syn på lämplig tillsynspraxis inom det europeiska systemet för finansiell tillsyn eller på hur unionslagstiftningen ska tillämpas inom ett särskilt område. Behöriga myndigheter enligt definitionen i artikel 4.2 i förordning (EU) nr 1093/2010 som berörs av riktlinjerna ska följa dem genom att på lämpligt sätt införliva dem i sin praxis (till exempel genom att ändra sina rättsliga ramar eller tillsynsrutiner), även när riktlinjerna i första hand riktas till finansinstitut.

Rapporteringskrav

3. Enligt artikel 16.3 i förordning (EU) nr 1093/2010 måste de behöriga myndigheterna meddela EBA om de följer eller avser att följa dessa riktlinjer, alternativt ange skälen till att de inte gör det, senast den 20.11.2017. Om någon sådan anmälan inte inkommer inom denna tidsfrist kommer EBA att anse att de behöriga myndigheterna inte följer riktlinjerna. Anmälningar ska lämnas på det formulär som tillhandahålls på EBA:s webbplats till compliance@eba.europa.eu med hänvisningen "EBA/GL/2017/06". Anmälningar ska inges av personer som har befogenhet att rapportera om hur reglerna efterlevs på de behöriga myndigheternas vägnar. Alla förändringar i graden av efterlevnad måste rapporteras till EBA.
4. Anmälningarna kommer att offentliggöras på EBA:s webbplats i enlighet med artikel 16.3.

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1093/2010 av den 24 november 2010 om inrättande av en europeisk tillsynsmyndighet (Europeiska bankmyndigheten), om ändring av beslut nr 716/2009/EG och om upphävande av kommissionens beslut 2009/78/EG (EUT L 331, 15.12.2010, s. 12).

2. Syfte, tillämpningsområde, målgrupp och definitioner

Syfte

5. I dessa riktlinjer fastställs sunda metoder som kreditinstitut bör använda i sin kreditriskhantering i samband med implementeringen och den fortlöpande tillämpningen av redovisningsregelverket för förväntade kreditförluster.
6. Riktlinjerna innehåller även vägledning för behöriga myndigheter när de utvärderar effektiviteten i ett instituts metoder, policyer, processer och förfaranden för kreditriskhantering som påverkar reserveringsnivåerna.

Tillämpningsområde

7. De här riktlinjerna bör tillämpas på de kreditriskhanteringsmetoder som kreditinstituten använder och som påverkar bedömningen av kreditrisk och mätningen av förväntade kreditförluster på låneexponeringar och reserveringar för dessa enligt det tillämpliga redovisningsregelverket. När det är tillåtet enligt det tillämpliga redovisningsregelverket bör dessa riktlinjer också tillämpas när det redovisade värdet på en låneexponering reduceras direkt utan att ett reservkonto används. Dessa riktlinjer innehåller inte några ytterligare krav i fråga om att fastställa förväntade förluster för kapitaltäckningsändamål.
8. Dessa riktlinjer baseras på artikel 74 i direktiv 2013/36/EU². Enligt denna artikel ska institut ha tillfredsställande metoder för intern kontroll, inklusive sunda administrations- och redovisningsrutiner som är förenliga med och främjar sund och effektiv riskhantering. Riktlinjerna baseras också på artikel 79 b och c i detta direktiv. Där anges att de behöriga myndigheterna ska säkerställa att instituten har interna metoder som gör att de kan bedöma kreditrisken både för exponeringar för enskilda gäldenärer och på portföljnivå. De ska också ha effektiva system för den löpande förvaltningen och övervakningen av de olika kreditriskbärande portföljerna och exponeringarna, inklusive för identifiering och hantering av problemkrediter och genomförande av behövliga värdereregleringar och avsättningar. I artikel 88.1 b i direktiv 2013/36/EU anges dessutom följande: "Ledningsorganet måste säkerställa integriteten hos systemen för redovisning och finansiell rapportering, inbegripet finansiella och operativa kontroller, efterlevnad av lagstiftningen och relevanta standarder." Slutligen får de behöriga myndigheterna i enlighet med artikel 104.1 i direktiv 2013/36/EU vidta tillsynsåtgärder och bl.a. kräva att kreditinstitut ska förstärka de styrformer, processer,

² Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/36/EU av den 26 juni 2013 om behörighet att utöva verksamhet i kreditinstitut och om tillsyn av kreditinstitut och värdepappersföretag, om ändring av direktiv 2002/87/EG och om upphävande av direktiv 2006/48/EG och 2006/49/EG (EUT L 176, 27.6.2013, s. 338).

rutiner och strategier som genomförs i enlighet med artiklarna 73 och 74 (artikel 104.1 b), tillämpa en särskild reserveringspolitik eller behandla tillgångar på särskilt sätt (artikel 104.1 d).

9. De riktlinjer som anges i avsnitt 4.3 ska endast tillämpas på kreditinstitut som upprättar sin redovisning i enlighet med *International Financial Reporting Standards*[®] (IFRS), som har antagits i enlighet med förordning (EG) nr 1606/2002³, och för vilka IFRS 9 *Finansiella instrument* (IFRS 9) ska tillämpas.
10. När det gäller de kreditinstitut som redovisningsregelverket för förväntade kreditförluster inte är tillämpliga på bör de behöriga myndigheterna överväga att tillämpa de relevanta delar av dessa riktlinjer som rör metoder för kreditriskhantering, när så är lämpligt med hänsyn till det tillämpliga redovisningsregelverket.
11. De behöriga myndigheterna bör se till att kreditinstituten följer dessa riktlinjer på individuell nivå, undergruppsnivå och gruppnivå i enlighet med artikel 109 i direktiv 2013/36/EU.
12. De riktlinjer som fastställs i avsnitt 4.4 bör betraktas som en komplettering och en närmare beskrivning av den översyns- och utvärderingsprocess som avses i artiklarna 97 och 107.1 a i direktiv 2013/36/EU, framför allt i fråga om bedömning av kreditriskhantering och kontroller samt redovisning av förväntade kreditförluster. De behöriga myndigheterna bör därför följa riktlinjerna i avsnitt 4.4 i enlighet med EBA:s riktlinjer om gemensamma förfaranden och metoder för översyns- och utvärderingsprocessen (ÖUP)⁴.

Adressater

13. Dessa riktlinjer vänder sig till de behöriga myndigheter som avses i artikel 4.2 i i förordning (EU) nr 1093/2010.
14. De riktlinjer som anges i avsnitten 4.1, 4.2 och 4.3 vänder sig också till kreditinstitut enligt definitionen i artikel 4.1.1 i förordning (EU) nr 575/2013⁵.

³ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1606/2002 av den 19 juli 2002 om tillämpning av internationella redovisningsstandarder (EGT L 243, 11.9.2002, s. 1).

⁴ EBA/GL/2014/13.

⁵ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 av den 26 juni 2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012 (EUT L 176, 27.6.2013, s. 1).

Definitioner

15. Om inget annat anges har de termer som används och definieras i direktiv 2013/36/EU, förordning (EU) nr 575/2013 och IFRS 9 samma innebörd i riktlinjerna. Dessutom gäller följande definitioner i dessa riktlinjer:

Reserveringar	Deavsättningar för kreditförluster på de samlade låneexponeringar som har redovisats i kreditinstitutets balansräkning i enlighet med det tillämpliga redovisningsregelverket.
Låneexponeringar	Lån, låneåtaganden och avtal om finansiella garantier som regelverket för förväntade kreditförluster ska tillämpas på. ⁶
Tillfälliga justeringar av en reserv	Justeringar av en reserv för att ta hänsyn till omständigheterna när det framkommer att befintliga eller förväntade riskfaktorer inte har beaktats när riskklassen fastställdes eller i modelleringsprocessen på balansdagen.

⁶ Tillämpningsområdet för EBA:s riktlinjer kan skilja sig från tillämpningsområdet för nedskrivningskraven enligt den tillämpliga redovisningsramen. Tillämpningsområdet för EBA:s riktlinjer är t.ex. snävare än tillämpningsområdet för IFRS 9.

3. Implementering

Tillämpningsdatum

16. Dessa riktlinjer bör tillämpas från och med den första redovisningsperiod som inleds den 1 januari 2018 eller senare.

4. Riktlinjer för kreditriskhanteringsmetoder och redovisning av förväntade kreditförluster

4.1 Allmänna bestämmelser

4.1.1 Tillämpning av principerna om proportionalitet, väsentlighet och symmetri

17. Kreditinstitut bör följa dessa riktlinjer på det sätt som är lämpligt med hänsyn till deras storlek och interna organisation samt egenskaperna hos, omfattningen av och komplexiteten i deras verksamhet och portföljer, samt mer generellt alla andra relevanta omständigheter för kreditinstitutet (och den eventuella grupp som institutet tillhör). Tillämpningen av redovisningsreglerna för förväntade kreditförluster måste alltid hålla hög kvalitet, även när hänsyn till proportionalitet tas.
18. Kreditinstituten bör också ta hänsyn till väsentlighetsprincipen. Detta bör dock inte leda till att individuella exponeringar eller portföljer betraktas som oväsentliga om de sammantaget motsvarar en väsentlig exponering för kreditinstitutet. Dessutom bör väsentlighet inte enbart bedömas utifrån den eventuella inverkan på resultatet på balansdagen. Som exempel kan nämnas att stora portföljer av låneexponeringar, t.ex. bolån, i allmänhet bör betraktas som väsentliga även om de är säkerställda till stor del.
19. När man överväger hur proportionalitet eller väsentlighet ska vägas in i utformningen av en metod för förväntade kreditförluster eller vid dess implementering är det viktigt att säkerställa att det inte införs någon partiskhet.
20. Försämrings av krediter och reserver bör redovisas i tid. Detta ska dock inte påverka det faktum att redovisningsramarna för förväntade kreditförluster är symmetriska när det gäller hur efterföljande ändringar (såväl försämrings som förbättringar) i en gäldenärs kreditriskprofil ska beaktas vid mätningen av reserverna.

4.1.2 Hänsyn till rimliga och verifierbara uppgifter

21. Kreditinstitut bör ta hänsyn till en rad uppgifter när de tillämpar redovisningsmodeller för förväntade kreditförluster. De uppgifter som beaktas bör vara relevanta för bedömningen av kreditrisk och mätningen av de förväntade kreditförlusterna från den specifika låneexponering som bedöms. Uppgifterna bör omfatta information om tidigare händelser, aktuella förhållanden och prognoser över framtida ekonomiska förhållanden. De uppgifter

som i slutändan tas med i bedömningen av kreditrisk och mätningen av förväntade kreditförluster bör också vara rimliga och verifierbara. Kreditinstituten bör utgå från sin erfarenhet av att göra kreditbedömningar för att avgöra omfattningen av de relevanta uppgifter som bör beaktas och för att avgöra om uppgifterna kan anses vara rimliga och verifierbara. Uppgifter som är rimliga och verifierbara bör baseras på relevanta sakförhållanden och gott omdöme.

4.1.3 Hänsyn till framåtblickande information

22. För att säkerställa att kreditförluster redovisas i tid bör kreditinstituten ta hänsyn till framåtblickande information, inklusive makroekonomiska faktorer. När kreditinstituten tar hänsyn till framåtblickande information bör de använda sitt goda omdöme i enlighet med allmänt accepterade metoder för ekonomiska analyser och prognoser och använda tillräckligt omfattande dataunderlag.
23. Kreditinstituten bör kunna visa hur de har tagit hänsyn till relevanta, rimliga och verifierbara uppgifter i sin process för att bedöma och mäta förväntade kreditförluster. Kreditinstituten bör använda sin erfarenhet av kreditbedömningar i sina överväganden av framtidsscenarier och ta hänsyn till de eventuella följderna av att händelser inträffar eller inte inträffar samt hur det påverkar mätningen av förväntade kreditförluster. Uppgifter bör inte uteslutas ur den processen enbart på grund av att det är osannolikt att en händelse inträffar eller att det är osäkert hur en sådan händelse skulle påverka kreditrisken eller beloppet för de förväntade kreditförlusterna. Under vissa omständigheter kanske uppgifter som är relevanta för bedömningen och mätningen av kreditrisken inte är rimliga och verifierbara. I så fall bör de uteslutas från bedömningen och mätningen av förväntade kreditförluster. Eftersom sådana omständigheter skulle vara exceptionella bör kreditinstituten lämna en tydligt dokumenterad och hållbar motivering till detta.
24. De uppgifter som används ska omfatta en opartisk bedömning av relevanta faktorer och deras inverkan på kreditvärdighet och underskott i kassaflöden. Såväl faktorer inom banken som sådana som beror på yttre omständigheter kan vara relevanta.

4.2 Principer för kreditriskhanteringsmetoder och redovisning av förväntade kreditförluster

4.2.1 Princip 1 – Ledningsorganets och den högre ledningens ansvar

Kreditinstitutets ledningsorgan⁷ och högre ledning har ansvar för att se till att kreditinstitutet har lämpliga metoder för att hantera kreditrisker, inklusive ett effektivt system för interna kontroller,

⁷ Ledningsorgan kan organiseras på olika sätt i olika EU-medlemsstater. I vissa medlemsstater är det vanligt med en enhet, dvs. att ledningens tillsyns- och ledningsfunktioner utövas av ett enda organ. I andra medlemsstater är det vanligt med en tvådelad organisation, med två oberoende organ, där ett ansvarar för ledningsfunktionen och det andra ansvarar för tillsynen av ledningsfunktionen.

så att det konsekvent kan fastställa lämpliga reserver i enlighet med kreditinstitutets fastställda policyer och förfaranden, tillämplig redovisningsram och relevant tillsynsvägledning.

25. Kreditinstitutets ledningsorgan bör ha ansvar för att godkänna och regelbundet granska kreditinstitutets strategi för kreditriskhantering och de viktigaste policyerna och processerna för att identifiera, mäta, utvärdera, övervaka, rapportera och reducera kreditrisker i enlighet med den godkända riskkaptit som ledningsorganet har fastställt. För att begränsa den risk som låneexponeringar innebär för insättare och för den finansiella stabiliteten överlag bör ett kreditinstituts ledningsorgan också kräva att den högre ledningen inför och följer sund kreditgivningssed⁸.

26. För att uppfylla sitt ansvar bör ledningsorganet ge den högre ledningen i uppdrag att

- a. utveckla och upprätthålla lämpliga processer som bör tillämpas systematiskt och konsekvent för att fastställa lämpliga reserver i enlighet med den tillämpliga redovisningsramen,
- b. inrätta och genomföra ett effektivt system för intern kontroll av bedömning och mätning av kreditrisk, regelbundet rapportera om resultatet av bedömningen och mätningen av kreditrisk, inbegripet beräkningar av reserverna för förväntade kreditförluster,
- c. inrätta, genomföra och vid behov uppdatera lämpliga policyer och förfaranden för att informera all berörd personal, särskilt sådan personal som deltar i processen, om processen för bedömning och mätning av kreditrisk.

Den högre ledningen bör ha ansvar för att genomföra den kreditriskstrategi som ledningsorganet har godkänt och utveckla de ovannämnda policyerna och förfarandena.

27. Ett effektivt system för intern kontroll av bedömning och mätning av kreditrisk bör omfatta följande:

- a. Åtgärder för att följa tillämpliga lagar, förordningar, interna policyer och förfaranden.
- b. Åtgärder för att kontrollera integriteten i den information som används och på ett rimligt sätt förvissa sig om att de reserver som avspeglas i kreditinstitutets redovisning och i de rapporter som överlämnas till den behöriga myndigheten har upprättats i enlighet med det tillämpliga redovisningsregelverket och relevanta tillsynskrav.

⁸ Rådet för finansiell stabilitet (FSB) offentliggjorde principer för sunda kreditgivningsmetoder för bolån i april 2012 i syfte att tillhandahålla en ram inom vilken jurisdiktionerna skulle kunna fastställa miniminivåer för godtagbara kreditgivningsstandarder för bolåneexponeringar. Principerna finns på www.financialstabilityboard.org/publications/r_120418.pdf. EBA har offentliggjort riktlinjer om bedömning av kreditvärdighet (EBA/GL/2015/11) som stämmer överens med FSB:s principer och omfattar några av dem.

- c. Väl definierade processer för bedömning och mätning av kreditrisk som är oberoende av (och samtidigt tar lämplig hänsyn till) utlåningsfunktionen och som omfattar följande:
- i. Ett effektivt system för riskklassificering som tillämpas enhetligt, har en ändamålsenlig riskdifferentiering och gradering av kreditrisk och innebär att förändringar i kreditrisker upptäcks i god tid och att lämpliga åtgärder vidtas skyndsamt.
 - ii. En effektiv process för att säkerställa att alla relevanta, rimliga och verifierbara uppgifter, däribland framåtblickande information, beaktas på ett lämpligt sätt vid bedömningen av kreditrisker och värderingen av förväntade kreditförluster. I detta ingår att upprätta lämpliga rapporter, dokumentera utförda granskningar samt identifiera och beskriva den berörda personalens roller och ansvarsområden.
 - iii. En kreditriskpolicy som innebär att värderingen av förväntade kreditförluster görs på individuell låneexponeringsnivå och även på kollektiv portföljnivå där grupperingen av exponeringar baseras på identifierade gemensamma kreditriskegenskaper, när detta är nödvändigt för att mäta förväntade kreditförluster korrekt i enlighet med den tillämpliga redovisningsramen.
 - iv. En effektiv process för modellvalidering för att se till att modellerna för att bedöma och mäta kreditrisker fortlöpande kan generera korrekta, konsekventa och opartiska prediktiva uppskattningar. I detta ingår att upprätta policyer och förfaranden som beskriver ansvars- och rapporteringsstrukturen för modellvalideringsprocessen, interna regler för att bedöma och godkänna ändringar i modellerna samt rapportering av resultatet av modellvalideringen.
 - v. Tydlig formell kommunikation och samordning mellan den personal som ansvarar för kreditinstitutets kreditrisker, den finansiella rapporteringen, den högre ledningen, ledningsorganet och andra som deltar i kreditriskbedömningen och mätningen av förväntade kreditförluster. Detta bör dokumenteras i skriftliga policyer och förfaranden, ledningsrapporter och protokoll från berörda kommittéer, t.ex. inom ledningsorganet och den högre ledningen.
- d. Det bör också finnas en funktion för internrevision⁹ som
- i. gör oberoende utvärderingar av effektiviteten i kreditinstitutets system och processer för bedömning och mätning av kreditrisk, inklusive systemet för riskklassificering, och
 - ii. utfärdar rekommendationer om hur eventuella svagheter som upptäcks under utvärderingen kan avhjälpas.

⁹ Artikel 74 i direktiv 2013/36/EU och EBA:s riktlinjer för intern styrning (GL 44).

4.2.2 Princip 2 – Sunda metoder för förväntade kreditförluster

Kreditinstituten bör anta, dokumentera och följa policyer som omfattar sunda metoder, förfaranden och kontroller för att bedöma och mäta kreditrisk för alla låneexponeringar. Värdering av reserver bör baseras på dessa metoder och bör leda till att förväntade kreditförluster redovisas i tid och på lämpligt sätt i enlighet med den tillämpliga redovisningsramen.

28. Processen för att bedöma och mäta kreditrisker bör ge den högre ledningen relevant information för att kunna göra erfarenhetsbaserade bedömningar av kreditrisken i låneexponeringar och av den relaterade uppskattningen av förväntade kreditförluster.
29. Kreditinstituten bör i största möjliga mån dra nytta av och integrera gemensamma processer, system, verktyg och data som används i ett kreditinstitut för att avgöra om, när och på vilka villkor som kredit bör beviljas, övervaka kreditrisk och värdera reserver för såväl redovisnings- som kapitalkravsändamål.
30. Kreditinstitutets reserveringsmetoder bör innehålla tydliga definitioner av viktiga begrepp som rör bedömningen av kreditrisk och värderingen av förväntade kreditförluster (t.ex. förlust- och migreringsdata, förlusthändelser och fallisseman). När olika begrepp, information eller antaganden används inom olika verksamhetsområden (t.ex. redovisning, kapitaltäckning och kreditriskhantering) bör det underliggande motivet för dessa skillnader dokumenteras och godkännas av den högre ledningen. Information och antaganden som används för att uppskatta förväntade kreditförluster bör granskas och uppdateras enligt kraven i det tillämpliga redovisningsregelverket.
31. Kreditinstituten bör ha ändamålsenliga processer och system för att kunna identifiera, värdera, utvärdera, övervaka, rapportera och reducera kreditrisknivåerna på ett tillfredsställande sätt. Under övergången till redovisningsmodellen för förväntade kreditförluster bör befintliga processer och system utvärderas och vid behov ändras för att samla in och analysera relevanta uppgifter som påverkar bedömningen av kreditrisker och värderingen av förväntade kreditförluster.
32. Kreditinstituten bör anta och följa skriftliga policyer och förfaranden som beskriver de system och kontroller för kreditrisk som används i deras kreditriskmetoder och de åtskilda rollerna och ansvarsområdena för kreditinstitutets ledningsorgan och högre ledning.
33. Sunda metoder för bedömning av kreditrisk och värdering av reserveringsnivån (beroende på exponeringstyp, t.ex. hushåll eller företag) bör framför allt omfatta följande:
 - a. En stabil process som är utformad för att kreditinstitutet ska kunna fastställa nivån på, egenskaperna hos och riskdrivarna för kreditrisken i låneexponeringen vid det första redovisningstillfället, för att det ska gå att identifiera och kvantifiera efterföljande förändringar i kreditrisken.

- b. Kriterier för att ta hänsyn till effekten av framåtblickande information, däribland makroekonomiska faktorer. Oavsett om kreditrisken utvärderas på kollektiv eller individuell basis bör ett kreditinstitut kunna visa att dessa kriterier har beaktats och att redovisningen av förväntade kreditförluster har skett utan dröjsmål. Dessa kriterier bör leda till att faktorer som påverkar återbetalningen identifieras, oavsett om de avser låntagares incitament, vilja eller förmåga att fullgöra avtalsförpliktelser eller villkor för låneexponeringar. Ekonomiska faktorer som beaktas (t.ex. arbetslöshet eller beläggningsgrad) bör vara relevanta för bedömningen och, beroende på omständigheterna, avse internationell, nationell, regional eller lokal nivå.
- c. För exponeringar som utvärderas kollektivt bör kriterierna innehålla en beskrivning av hur grupperingen av portföljer med exponeringar som har gemensamma kreditriskegenskaper har gjorts.
- d. Identifiera och dokumentera metoderna för att bedöma och värdera förväntade kreditförluster (t.ex. metod baserad på kreditförlustprocent, metod baserad på sannolikhet för fallissemang (PD)/förlust vid fallissemang (LGD), eller någon annan metod) som ska tillämpas på varje exponering eller portfölj.
- e. Dokumentera skälen till att den valda metoden är lämplig, särskilt om olika metoder för att värdera förväntade kreditförluster används för olika portföljer och typer av individuella exponeringar. Kreditinstituten bör kunna förklara för de behöriga myndigheterna varför en mätmetod har ändrats (t.ex. övergång från en metod baserad på kreditförlustprocent till en PD-/LGD-metod) och vilka kvantitativa effekter ändringarna får.
- f. Dokumentation över
 - i. de indata, uppgifter och antaganden som används i uppskattningen av reserver, t.ex. historiska förluster, PD/LGD-uppskattningar och ekonomiska prognoser,
 - ii. hur löptiden för en exponering eller portfölj fastställs (inklusive hur förväntade förskottsbetalningar och fallissemang har beaktats),
 - iii. den tidsperiod över vilken historisk förlusterfarenhet har utvärderats,
 - iv. eventuella justeringar som krävs för att beräkna förväntade kreditförluster enligt det tillämpliga redovisningsregelverket. Om t.ex. de nuvarande och prognostiserade ekonomiska förhållandena skiljer sig från dem som förelåg vid den historiska period för gjorda uppskattningar bör det göras justeringar för skillnaderna. Dessutom kan ett kreditinstitut ha upplevt få eller inga verkliga förluster under den historiska period som analyseras, medan nuvarande eller framåtblickande information kan skilja sig från använd information under den historiska perioden. Sådana förändringars inverkan på de förväntade kreditförlusterna bör bedömas och värderas.

- g. En process för att bedöma lämpligheten i väsentliga indata och antaganden i den valda metoden för att värdera förväntade kreditförluster. Beräkningsgrunden för indata och antaganden som används i uppskattningen av reserver bör generellt vara densamma från en period till annan. Om indata och antaganden eller grunden för dem förändras bör orsakerna till detta dokumenteras.
- h. Identifiera de situationer som generellt skulle leda till förändringar i metoder för värdering av förväntade kreditförluster, indata eller antaganden från en period till annan (ett kreditinstitut kan t.ex. ange att ett lån som tidigare värderats på kollektiv basis med hjälp av en PD-/LGD-metod i stället utvärderas individuellt med en metod med diskonterade kassaflöden efter att ny, låntagarspecifik information erhållits, t.ex. om en förlorad anställning).
- i. Överväga de relevanta interna och externa faktorer som kan påverka uppskattningarna av förväntade kreditförluster, t.ex. de principer för kreditgivning som har tillämpats på en låneexponering vid utgivningen och förändringar inom branschen eller i geografiska, ekonomiska och politiska faktorer.
- j. Ta upp hur uppskattningar av förväntade kreditförluster fastställs (t.ex. om historiska förluster eller migrationsanalys använts som utgångspunkt, justerat för information om nuvarande och förväntade förhållanden). Ett kreditinstitut bör ha en opartisk syn på osäkerheten och riskerna i sin utlåningsverksamhet när det uppskattar förväntade kreditförluster.
- k. Identifiera vilka faktorer som beaktas när man fastställer lämpliga historiska perioder för att utvärdera historiska förlusterfarenheter. Ett kreditinstitut bör bevara tillräckliga historiska förlustuppgifter för att kunna göra en meningsfull analys av sina erfarenheter av kreditförluster att använda som utgångspunkt vid uppskattningen av reservnivån på kollektiv eller individuell basis.
- l. Fastställa i vilken omfattning värdet på säkerheter och andra kreditriskreducerande åtgärder påverkar de förväntade kreditförlusterna.
- m. Beskriva kreditinstituts policyer och förfaranden för bortskrivningar och återvinningar.
- n. Se till att analyser, uppskattningar, granskningar och andra aktiviteter/processer som bidrar till eller är ett resultat av bedömningen och mätningen av kreditrisk utförs av kompetent och välutbildad personal och valideras av personal som är fristående från kreditinstitutets utlåningsverksamhet. Indata till och resultatet från dessa funktioner bör dokumenteras väl, och dokumentationen bör innehålla tydliga förklaringar som styrker analyserna, uppskattningarna och granskningarna.
- o. Dokumentera de metoder som används för att validera modeller för värdering av förväntade kreditförluster (t.ex. utfallstester).
- p. Se till att uppskattningarna av förväntade kreditförluster innefattar framåtblickande information, däribland makroekonomiska faktorer, som inte redan har beaktats i reserver

som har värderats på individuell exponeringsbasis. För detta kan det krävas att ledningen använder sin erfarenhet av kreditbedömning för att ta hänsyn till övergripande trender i låneportföljen som helhet, förändringar i kreditinstitutets affärsmodell, makroekonomiska faktorer osv.

- q. Se till att en process för att bedöma huruvida reserverna är i enlighet med relevant redovisningsregelverk, inklusive en regelbunden granskning av modeller för förväntade kreditförluster.
- 34. Ett kreditinstituts process för att identifiera kreditrisker bör säkerställa att faktorer som påverkar förändringar i kreditrisk och uppskattningar av förväntade kreditförluster identifieras korrekt och regelbundet. Dessutom bör hänsyn till kreditrisker i nya produkter och aktiviteter vara en viktig del i processen för att identifiera kreditrisker, bedöma kreditrisker och värdera förväntade kreditförluster.
- 35. Den högre ledningen bör ta hänsyn till relevanta sakförhållanden och omständigheter, däribland framåtblickande information som sannolikt kommer att leda till att de förväntade kreditförlusterna skiljer sig från den historiska erfarenheten och som kan påverka kreditrisken och den fullständiga återbetalningen av kassaflödena.
- 36. När det gäller faktorer som rör låntagarnas egenskaper, kapacitet och kapital, villkoren för låneexponeringar och värdena på de tillgångar som ställs som säkerhet tillsammans med andra kreditriskreducerande åtgärder som kan påverka den fullständiga återbetalningen av kassaflöden bör kreditinstitutet ta hänsyn till följande:
 - a. De policyer och förfaranden för utlåning, inklusive principer för kreditgivning och lånevillkor, som kreditinstitutet tillämpade vid det första redovisningstillfället för låntagarens låneexponering. Hänsyn bör också tas till huruvida låneexponeringen utgivits genom ett undantag från policyn. Ett kreditinstituts lånepolicy bör innehålla detaljer om institutets principer för kreditgivning och om de riktlinjer och förfaranden som ingår i kreditinstitutets process för att godkänna lån.
 - b. En låntagares löpande inkomstkällor som är tillgängliga för att täcka avbetalningarna.
 - c. En låntagares möjlighet att generera tillräckliga kassaflöden under det finansiella instrumentets löptid.
 - d. Låntagarens totala skuldsättning och förväntningar på förändringar i skuldsättningen.
 - e. Låntagarens incitament för eller vilja att uppfylla sina åtaganden.

- f. Icke intecknade tillgångar¹⁰ som låntagaren kan ställa som säkerhet på marknaden eller bilateralt för att erhålla finansiering samt förväntningar på ändringar i de tillgångarnas värde.
 - g. Rimligt möjliga engångshändelser och återkommande beteenden som kan påverka låntagarens förmåga att fullgöra sina avtalsförpliktelser.
 - h. Utvärderingar som görs i tid av säkerhetens värde och hänsyn till faktorer som kan påverka säkerhetens framtida värde (med hänsyn till att säkerhetens värde direkt påverkar beräkningar av LGD).
37. När faktorer som rör kreditinstitutets affärsmodell och nuvarande och förväntade makroekonomiska villkor kan komma att påverka kreditinstitutets förmåga att återvinna belopp som har förfallit till betalning bör institutet ta hänsyn till dessa, vilka t.ex. kan inkludera följande:
- a. Konkurrens och lagstadgade krav.
 - b. Trender i institutets övergripande kreditvolym.
 - c. Den övergripande riskprofilen för kreditinstitutets låneexponeringar och förväntningar på ändringar i den.
 - d. Kreditkoncentration till låntagare eller per produkttyp, segment eller geografisk marknad.
 - e. Förväntade krav-, bortskrivnings- och återvinningsmetoder.
 - f. Kvaliteten på kreditinstitutets system för att övervaka kreditrisker och graden av tillsyn från kreditinstitutets högre ledning och ledningsorgan.
 - g. Andra faktorer som kan påverka förväntade kreditförluster, däribland, men inte begränsat till, förväntningar på förändringar i arbetslöshet, BNP, riktmärken för räntor, inflation, likviditetsvillkor och teknik.
38. En sund kreditriskmetod bör ta hänsyn till olika möjliga scenarier och bör inte enbart baseras på subjektiva, partiska eller överdrivet optimistiska överväganden. Kreditinstituten bör utveckla och dokumentera sina processer för att ta fram relevanta scenarier som ska användas i uppskattningen av förväntade kreditförluster. Framför allt gäller följande:
- a. Kreditinstituten bör visa och dokumentera hur deras uppskattningar av förväntade kreditförluster skulle påverkas av förändringar i scenarierna, bl.a. till följd av ändringar i yttre omständigheter som kan påverka uppskattningarna av förväntade kreditförluster eller i

¹⁰ Kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 2015/79 av den 18 december 2014 om ändring av kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 680/2014 om fastställande av tekniska standarder för genomförande av instituts tillsynsrapportering enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 vad gäller inteckning av tillgångar, gemensam datapunktsmodell och valideringsregler.

komponenter i uppskattningen av förväntade kreditförluster (t.ex. parametrar för PD och LGD).

- b. Kreditinstituten bör ha en dokumenterad process för att fastställa tidshorizonten för scenarierna och, om det är relevant, hur förväntade kreditförluster uppskattas för exponeringar som har längre löptid än den period som omfattas av de ekonomiska prognoser som används.
 - c. Scenarier kan utvecklas internt eller externt. För scenarier som utvecklas internt bör kreditinstituten använda sig av en rad olika experter, t.ex. riskexperter, ekonomer, verksamhetsansvariga och den högre ledningen, som kan hjälpa till med urvalet av scenarier som är relevanta för kreditinstitutets profil för kreditriskexponering. För scenarier som utvecklas externt bör kreditinstituten se till att den externa leverantören skräddarsyr scenarierna så att de speglar kreditinstitutets verksamhet och profil för kreditriskexponering, eftersom kreditinstitutet fortfarande har ansvaret för scenarierna.
 - d. Utfallstester bör göras för att se till att de mest relevanta ekonomiska faktorer som påverkar möjligheten till återbetalning och kreditrisken beaktas och tas med i uppskattningarna av förväntade kreditförluster.
 - e. När det finns tillgängliga marknadsindikatorer (t.ex. spreadar för creditswappar) får den högre ledningen betrakta dem som ett giltigt riktmärke som kan användas för att kontrollera sina egna bedömningar.
39. Ett kreditinstitut behöver inte identifiera eller modellera alla möjliga scenarier genom simuleringar, men det bör beakta all rimlig och verifierbar information som är relevant för produkten, låntagaren, affärsmodellen, den ekonomiska miljön och regelverket när det utvecklar sina uppskattningar av förväntade kreditförluster. När kreditinstitut utvecklar sådana uppskattningar för sin finansiella rapportering bör de ta hänsyn till erfarenheter och lärdomar av liknande uppskattningar som de har gjort för kapitaltäckningsändamål (även om stressscenarier inte är avsedda att användas direkt för redovisningsändamål). Framåtblickande information, inklusive ekonomiska prognoser och relaterade kreditriskfaktorer som används för uppskattningar av förväntade kreditförluster bör stämma överens med indata till andra relevanta uppskattningar i finansiella rapporter, budgetar, strategiska planer och kapitalplaner och med annan information som används för ledning och rapportering i ett kreditinstitut.

40. Den högre ledningen bör kunna visa att den förstår och på ett lämpligt sätt beaktar inneboende risker vid prissättningen av låneexponeringar. Kreditinstitut bör vara särskilt uppmärksamma på följande faktamönster, som kan vara ett tecken på att uppskattningarna av förväntade kreditförluster är bristfälliga:
- a. Låntagare beviljas kredit på grundval av svaga inkomstströmmar (som kanske upphör vid en nedgång) eller utan dokumentation eller med begränsad verifiering av låntagarens inkomstkällor.
 - b. Stora avbetalningskrav på skulder i förhållande till låntagarens förväntade tillgängliga nettokassaflöden.
 - c. Flexibla återbetalningsplaner, inklusive avbetalningsfria perioder, betalning av enbart ränta och negativ amortering.
 - d. För fastigheter och annan tillgångsbaserad finansiering: utlåning av belopp som motsvarar eller överstiger värdet på den egendom som finansierats eller som inte ger en tillräcklig säkerhet av andra anledningar.
 - e. Otillbörlig ökning av antalet modifieringar i låneexponeringar på grund av att låntagaren har finansiella svårigheter¹¹ eller av omförhandlingar/modifieringar av låneexponeringar av andra orsaker (t.ex. att kreditinstitutet möter konkurrens).
 - f. Klassificerings- och kreditbedömningskraven kringgås, bl.a. genom ändrade löptider för, refinansiering eller omklassificering av låneexponeringar.
 - g. Otillbörliga öknings av kreditvolymen, framför allt i förhållande till andra långivares ökning av kreditvolymen på samma marknad.
 - h. Ökande volym och allvarlighetsgrad i fråga om krediter som är förfallna, av låg kvalitet eller utgör kreditförsämrade krediter.

¹¹ Se även kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 2015/227 av den 9 januari 2015 om ändring av genomförandeförordning (EU) nr 680/2014 om tekniska standarder för genomförande av instituts tillsynsrapportering enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 (EUT L 41, 20.2.2015, s. 16) där det fastställs särskilda definitioner av anstånd och exponeringar mot nödlidande lån.

41. Kreditinstitutens redovisningsprinciper bör beskriva, och deras reserveringsmetod bör omfatta, kriterier för a) omförhandling/modifieringar av låneexponeringar på grund av finansiella svårigheter eller av andra orsaker, varvid hänsyn också ska tas till de särskilda definitionerna av låneeftergifter som fastställs i del 2 i bilaga V till kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 680/2014 och b) behandlingen av köpta eller utgivna kreditförsämrade låneexponeringar enligt definitionen i det tillämpliga redovisningsregelverket:
- a. Kreditinstituten bör ta hänsyn till följande kriterier för omförhandling/modifieringar av låneexponeringar:
- i. Reserveringsmetoden bör göra det möjligt för kreditinstitutet att göra en tillförlitlig bedömning av kreditrisk och uppskattning av förväntade kreditförluster, så att reservnivån fortsätter att avspegla möjligheten att den omförhandlade/modifierade exponeringen återbetalas, oavsett om den ursprungliga tillgången tas bort från redovisningen eller ej enligt det tillämpliga redovisningsregelverket.
 - ii. Omförhandlingar/modifieringar bör inte automatiskt leda till slutsatsen att det har skett en direkt reducering i exponeringens kreditrisk. En minskning i den rapporterade reservnivån på grund av förbättrad kreditrisk bör underbyggas med starka bevis. Kunder bör uppvisa konsekvent tillfredsställande betalningsbeteende under en rimlig tidsperiod innan en kreditrisk kan anses ha reducerats, även med hänsyn till de gällande kraven för exponeringar under prövningsperioden enligt definitionen i del 2 i bilaga V till kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 680/2014.
 - iii. Kreditinstituten bör noggrant överväga om det är rimligt säkerställt att kapitalbeloppet för lånet kommer att betalas in när återbetalningen enbart sker i form av räntebetalningar efter en omförhandling eller en modifiering. Dessutom kan ytterligare förväntade förseningar i inbetalningen av sådana kassaflöden visa att kreditrisken inte har förbättrats, vilket innebär att nivån på de förväntade kreditförlusterna bör bedömas noggrant.
 - iv. Metoderna bör också omfatta ett krav på att den personal som arbetar med utlåning snabbt meddelar institutets redovisningsfunktion när exponeringar har omförhandlats eller modifierats, så att förändringen kan redovisas på lämpligt sätt. När det gäller mer komplicerade omförhandlingar och modifieringar bör den personal som ansvarar för utlåningen och redovisningsfunktionen kommunicera med varandra regelbundet.
- b. Kreditinstituten bör ta hänsyn till följande kriterier för köpta eller utgivna kreditförsämrade låneexponeringar:
- i. Metoden bör göra det möjligt till en korrekt identifiering och redovisning av köpta eller utgivna kreditförsämrade lån.

- ii. Kassaflödesberäkningarna för sådana låneexponeringar bör granskas vid varje rapportperiod och uppdateras vid behov. Sådana uppdateringar bör styrkas och dokumenteras på lämpligt sätt och godkännas av den högre ledningen.

4.2.3 Princip 3 – Process för riskklassificering och gruppering av kreditrisk

Ett kreditinstitut bör ha en process för riskklassificering som gör det möjligt att gruppera exponeringarna korrekt på grundval av gemensamma kreditriskegenskaper.

Process för riskklassificering

42. Som ett led i sin process för kreditriskbedömning bör kreditinstitutet ha infört heltäckande förfaranden och informationssystem för att övervaka kvaliteten i sina låneexponeringar. De bör bl.a. ha en effektiv process för kreditriskvärdering som fångar upp variationer som kan uppstå över tid i kreditriskens nivå, egenskaper och riskdrivare för att på ett rimligt sätt kunna säkerställa att alla låneexponeringar övervakas korrekt och att reserverna för förväntade kreditförluster värderas på lämpligt sätt.
43. Riskklassificeringen bör omfattas av en oberoende granskningsfunktion. De initiala kreditriskbetygen för exponeringar och den fortlöpande uppdateringen av dem som utförs av den personal som ansvarar för utlåningen bör granskas av den oberoende granskningsfunktionen.
44. Kreditinstitutet bör ta hänsyn till flera kriterier när de fastställer ett kreditriskbetyg vid det första redovisningstillfället för en låneexponering, inklusive, när så är relevant, produkttyp, villkor, typ av samt belopp för säkerhet, låntagaregenskaper och geografi, eller en kombination av dessa faktorer.
45. När befintliga kreditriskbetyg ändras för en portfölj eller på individuell basis bör kreditinstitutet ta hänsyn till andra relevanta faktorer, däribland, men inte enbart, förändringar i utsikterna för branschen, affärstillväxt, konsumenternas attityder och förändringar i ekonomiska prognoser (t.ex. räntor, arbetslöshet och råvarupriser) och svagheter i kreditgivningen som har upptäckts efter det första redovisningstillfället.
46. När effekten av förändringar i kreditrisken bedöms, bör riskklassificeringssystemet fånga upp alla låneexponeringar inte enbart de låneexponeringar som genomgått en betydande ökning av kreditrisken eller som har drabbats av förluster eller är kreditförsämrade av andra anledningar. Syftet är att göra det möjligt att differentiera låneexponeringarnas kreditrisk och gruppera exponeringarna korrekt i riskklassificeringssystemet och för att avspegla risken hos individuella exponeringar lika väl som kreditrisken i portföljen som helhet, när risken för alla exponeringar har slagits samman. I detta sammanhang bör ett effektivt riskklassificeringssystem ge kreditinstitutet möjlighet att identifiera såväl migrering av kreditrisk som betydande ändringar i kreditrisken.

47. Kreditinstituten bör beskriva delarna i sitt riskklassificeringssystem och tydligt definiera varje kreditriskbetyg. De bör utse den personal som ansvarar för systemets utformning, tillämpning, funktion och resultat och även den personal som ansvarar för att testa och validera systemet regelbundet (dvs. den oberoende granskningsfunktionen).
48. Kreditriskbetygen bör uppdateras när relevant ny information erhållits eller när ett kreditinstituts syn på kreditrisken har förändrats. De fastställda kreditriskbetygen bör regelbundet genomgå en formell granskning (t.ex. minst en gång om året eller oftare om det krävs i en viss jurisdiktion) för att på ett rimligt sätt kunna säkerställa att betygen är korrekta och aktuella. Kreditriskbetyg för individuellt bedömda låneexponeringar som har högre risk eller som är kreditförsämrade bör granskas oftare än en gång om året. Uppskattningarna av förväntade kreditförluster bör uppdateras i god tid för att avspegla förändringar i kreditriskbetyg för grupper av exponeringar eller individuella exponeringar.

Gruppering baserat på gemensamma kreditriskegenskaper

49. Kreditinstituten bör gruppera exponeringar med gemensamma kreditriskegenskaper på ett sätt som är tillräckligt detaljerat för att det på ett rimligt sätt ska gå att bedöma förändringar i kreditrisken och deras inverkan på uppskattningen av förväntade kreditförluster för dessa grupper.
50. Ett kreditinstituts metod för att gruppera exponeringar för bedömningen av kreditrisk (t.ex. per instrumenttyp, produktvillkor, bransch/marknadssegment, geografisk placering eller löptider) bör dokumenteras och omfattas av lämplig granskning och godkännas internt av den högre ledningen.
51. Låneexponeringar bör grupperas efter gemensamma kreditriskegenskaper, så att förändringar i en gemensam uppsättning av riskdrivare leder till motsvarande förändring i kreditrisknivån. I detta ingår att ta hänsyn till effekten på gruppens kreditrisk till följd av förändringar i framåtblickande information, däribland makroekonomiska faktorer. Grunden för grupperingen bör granskas av den högre ledningen för att se till att exponeringarna inom gruppen är homogena i fråga om hur de påverkas av riskdrivare för kreditrisk och att de relevanta kreditriskegenskaperna och deras effekt på kreditrisknivån i gruppen inte har förändrats över tid.
52. Exponeringarna bör inte grupperas på ett sätt som innebär att en ökning i kreditrisken för vissa exponeringar döljs av resultatet för gruppen som helhet.
53. Kreditinstitutet bör ha en stabil process för att se till att låneexponeringar grupperas på lämpligt sätt redan från början. Därefter bör grupperingen av exponeringarna granskas på nytt, och exponeringarna bör grupperas på andra sätt om det kommer in nya relevanta uppgifter eller om ett kreditinstituts syn på kreditriskerna förändras på ett sådant sätt att det är befogat att göra en permanent justering. Om ett kreditinstitut inte kan gruppera om exponeringar i tid bör en tillfällig justering användas.

Användning av tillfälliga justeringar

54. Kreditinstitut bör bara använda tillfälliga justeringar av en reserv som en lösning på kort sikt, framför allt under snabbt föränderliga förhållanden eller när det inte finns tillräckligt med tid för att införliva relevant ny information på ett lämpligt sätt i det befintliga kreditriskbetyget och den befintliga modelleringsprocessen, eller för att omgruppera befintliga grupper av låneexponeringar, eller när låneexponeringar i en grupp av låneexponeringar reagerar annorlunda på faktorer eller händelser än vad man till en början hade väntat sig.
55. Sådana justeringar bör inte användas fortlöpande på lång sikt för riskfaktorer som inte är snabbt övergående. Om orsaken till justeringen inte väntas vara tillfällig, t.ex. om det framträder en ny riskdrivare, som tidigare inte har tagits med i institutets reserveringsmetod, bör metoden uppdateras snarast för att införliva den faktor som väntas få en stadigvarande inverkan på värderingen av förväntade kreditförluster.
56. Det krävs betydande bedömningar för att använda tillfälliga justeringar, så att dessa inte leder till partiskhet. För att undvika att det uppstår potentiell partiskhet bör tillfälliga justeringar gå i samma riktning som prognoserna, underbyggas med lämplig dokumentation och omfattas av lämpliga styrningsprocesser.

4.2.4 Princip 4 – Tillräckliga reserver

Ett kreditinstituts sammanlagda reserver bör, oavsett om reserverna fastställs på kollektiv eller individuell basis, vara tillräckliga och förenliga med målen för det tillämpliga redovisningsregelverket.

57. Kreditinstituten bör införa sunda kreditriskmetoder, så att den övergripande balansen i reserven för förväntade kreditförluster utvecklas i enlighet med det tillämpliga redovisningsregelverket och avspeglar de förväntade kreditförlusterna på ett adekvat sätt.
58. I sin bedömning av huruvida reserverna är tillräckliga bör kreditinstituten ta hänsyn till relevanta faktorer och förväntningar på balansdagen som kan påverka inbetalningen av återstående kassaflöden över löptiden för en grupp av låneexponeringar eller för en enskild låneexponering. Kreditinstituten bör ta hänsyn till mer än enbart historiska och aktuella uppgifter utan även beakta rimlig och verifierbar framåtblickande information, däribland makroekonomiska faktorer, som är relevant för den exponering eller de exponeringar som utvärderas (t.ex. hushåll eller företag) i enlighet med det tillämpliga redovisningsregelverket.
59. Beroende på förmågan att ta med framåtblickande information i uppskattningen av förväntade kreditförluster kan kreditinstituten använda individuella eller kollektiva bedömningsmetoder. Oavsett vilken metod de använder bör den vara förenlig med gällande redovisningskrav och inte leda till väsentligt annorlunda värdering av reserven. Individuella och kollektiva bedömningar bildar tillsammans grunden för reserven för förväntade kreditförluster.

60. Den bedömningsmetod som används bör vara den som är bäst lämpad för de specifika omständigheterna och bör stämma överens med kreditinstitutets hantering av låneexponeringen. Kollektiv bedömning används t.ex. ofta för stora grupper av homogena låneexponeringar med gemensamma kreditriskegenskaper, t.ex. hushållsportföljer. Individuella bedömningar används ofta för väsentliga exponeringar eller när det har uppstått farhågor om krediten på individuell lånenivå, t.ex. på en bevakningslista eller avseende lån som har förfallit till betalning.
61. Oavsett vilken bedömningsmetod som kreditinstitutet använder (individuell eller kollektiv) bör institutet se till att detta inte leder till att redovisningen av förväntade kreditförluster fördröjs.
62. När kreditinstitut använder individuella bedömningar bör uppskattningen av förväntade kreditförluster alltid omfatta den förväntade effekten av all rimlig och verifierbar framåtblickande information, inklusive makroekonomiska faktorer, som påverkar inbetalningsförmåga och kreditrisk. När en individuell bedömningsmetod används bör kreditinstitutets dokumentation på samma sätt som för kollektiva bedömningar tydligt visa hur framåtblickande information, inklusive makroekonomiska faktorer, har avspeglats i den individuella bedömningen.
63. I fall där ett kreditinstituts individuella bedömningar av exponeringar inte tar hänsyn till framåtblickande information på ett adekvat sätt, och för att göra det möjligt att identifiera sambanden mellan framåtblickande information och uppskattningar av förväntade kreditförluster som inte tydligt framgår på individuell nivå, bör ett institut gruppera låneexponeringar med gemensamma kreditriskegenskaper för att uppskatta effekten av framåtblickande information, inklusive makroekonomiska faktorer. När ett kreditinstitut fastställer att all rimlig och verifierbar framåtblickande information har införlivats i den individuella bedömningen av förväntade kreditförluster bör det däremot inte göras någon ytterligare framåtblickande bedömning på kollektiv basis, om detta riskerar att leda till dubbelräkning.

4.2.5 Princip 5 – Validering av modellen för förväntade kreditförluster

Ett kreditinstitut bör ha policyer och förfaranden för att på ett lämpligt sätt validera de modeller som används för att värdera förväntade kreditförluster.

64. I sin process för att bedöma och värdera förväntade kreditförluster får kreditinstituten använda antagandebaserade uppskattningar för att identifiera risker och för värdering av såväl individuella låneexponeringar som på portföljnivå. Detta inkluderar även kreditbetygsättning, identifiering av kreditrisk, värdering av reserver för förväntade kreditförluster för redovisningsändamål, stresstestning och kapitalallokering. De modeller som används i processen för att bedöma och värdera förväntade kreditförluster bör ta hänsyn till effekten av förändringar i variabler som rör låntagare och kreditrisk, t.ex. förändringar i PD, LDG, exponeringsbelopp, säkerhetens värde, migrering av sannolikhet för fallissemang och

interna kreditriskbetyg för låntagaren baserat på historisk, nuvarande och rimlig verifierbar framåtblickande information, inklusive makroekonomiska faktorer.

65. Kreditinstituten bör ha stabila policyer och förfaranden för att validera tillförlitligheten och konsekvensen i de modeller som används för att bedöma kreditrisk och värdera förväntade kreditförluster, däribland deras modellbaserade system och processer för att fastställa kreditriskbetyg och beräkna alla relevanta riskkomponenter när modellen börjar användas och därefter fortlöpande. Sådana policyer och förfaranden bör på ett lämpligt sätt innefatta professionella bedömningar.
66. Modellerna för förväntade kreditförluster bör valideras när de initialt utvecklas och när det görs betydande förändringar i dem. Valideringen bör säkerställa att modellerna fortlöpande är lämpliga för den avsedda användningen.
67. En sund valideringsram för modeller bör omfatta, men inte vara begränsad till, följande element:
 - a. Tydliga roller och ansvarsområden samt lämpligt oberoende och lämplig kompetens för modellvalidering. Modellvalideringen bör utföras oberoende av modellutvecklingen och göras av personal som har den nödvändiga erfarenheten och expertisen. Slutsatser och resultat från modellvalideringen bör rapporteras utan dröjsmål till lämplig befogenhetsnivå. Även om ett kreditinstitut har lagt ut sin valideringsfunktion på en extern part är det fortfarande kreditinstitutet som ansvarar för att all modellvalidering är effektiv. Institutet bör se till att den externa partens arbete kontinuerligt följer ett sunt regelverk för modellvalidering.
 - b. En lämplig omfattning och metod för modellvalidering bör omfatta en systematisk process för att utvärdera modellens stabilitet, konsekvens och tillförlitlighet och även dess fortsatta relevans för den underliggande individuella låneexponeringen eller portföljen. En effektiv process för modellvalidering bör också göra det möjligt att snabbt upptäcka och hantera potentiella begränsningar för modellen. Valideringen bör omfatta en granskning av indata till modellen, modellens utformning och modellens utfall/resultat.
 - *Indata till modellen:* Kreditinstituten bör ha internt fastställda riktlinjer för kvalitet och tillförlitlighet i historisk, aktuell och framåtblickande information som används som indata i modellen. De uppgifter som används för att uppskatta reserver för förväntade kreditförluster bör vara relevanta för kreditinstitutets portföljer och, så långt det är möjligt, vara korrekta, tillförlitliga och fullständiga (dvs. utan uteslutningar som skulle kunna snedvridera beräkningarna av förväntade kreditförluster). Valideringen bör säkerställa att de uppgifter som används uppfyller dessa riktlinjer.
 - *Modellens utformning:* När det gäller modellens utformning bör valideringen kontrollera att den underliggande teorin för modellen är begreppsmässigt sund, erkänd och allmänt accepterad för det avsedda ändamålet. Ur ett framåtblickande perspektiv bör valideringen också bedöma i vilken omfattning modellen på övergripande modellnivå och individuell

riskfaktornivå kan ta hänsyn till förändringar i de ekonomiska förutsättningarna eller kreditförutsättningarna och till förändringar i portföljens affärsprofil eller affärsstrategi, utan att modellens stabilitet försämras på något väsentligt sätt.

- *Modellens utfall/resultat:* Kreditinstituten bör ha internt fastställda riktlinjer för acceptabla modellutfall. När tröskelvärdena för utfallen överskrids på ett väsentligt sätt bör det vidtas korrigerande åtgärder, och modellen bör vid behov kalibreras om eller ändras.
- c. Detaljerad dokumentation av regelverket för modellvalidering och för processen för modellvalidering. Detta bör omfatta dokumentation av de valideringsprocedurer som har utförts, eventuella ändringar i valideringsmetoden eller valideringsverktygen, intervall av data som har använts, valideringsresultat och eventuella korrigerande åtgärder som har vidtagits. Kreditinstituten bör se till att dokumentationen granskas och uppdateras regelbundet.
- d. En granskning av modellvalideringsprocessen som utförs av oberoende parter (t.ex. interna eller externa parter) för att utvärdera modellvalideringens övergripande effektivitet och kontrollera att modellvalideringen är oberoende av utvecklingsprocessen. Slutsatserna från granskningen bör rapporteras utan dröjsmål till lämplig befogenhetsnivå (t.ex. högre ledning, revisionskommitté).

4.2.6 Princip 6 – Kvalificerade kreditbedömningar

När kreditinstitut bedömer kreditrisk och värderar förväntade kreditförluster är det mycket viktigt att de använder sin erfarenhet av kreditbedömningar, framför allt för att ta hänsyn till rimlig och verifierbar framåtblickande information, inklusive makroekonomiska faktorer.

68. Kreditinstituten bör ha de verktyg som krävs för att säkerställa att förväntade kreditförluster uppskattas på ett tillförlitligt sätt och redovisas i tid. Eftersom information om tidigare erfarenheter av förluster eller inverkan av nuvarande förhållanden kanske inte fullt ut återspeglar kreditrisken i låneexponeringar bör kreditinstituten använda sin erfarenhet av kreditbedömningar för att fullt ut ta hänsyn till de förväntade konsekvenserna av all rimlig och verifierbar framåtblickande information, inklusive makroekonomiska faktorer, i sin uppskattning av förväntade kreditförluster. Kreditinstitutet bör dokumentera att de använder sin erfarenhet av kreditbedömningar i sin kreditriskmetod och se till att metoden ses över på ett lämpligt sätt.
69. Historisk information ger en användbar grund för att identifiera de trender och samband som behövs för att avgöra vilka riskdrivare för kreditrisk som låneexponeringarna berörs av. Uppskattningarna av förväntade kreditförluster får dock inte bortse från hur riskdrivare påverkas av olika (framåtblickande) händelser och förhållanden. Uppskattningen bör spegla de förväntade framtida underskotten i kassaflödena till följd av sådana effekter.
70. Kreditinstitutet bör inte undvika att ta hänsyn till framåtblickande information för att kostnaden för att införliva den framåtblickande informationen upplevs som för hög eller

onödig, eller för att det finns osäkerhet i utformningen av framåtblickande scenarier. Kreditinstitutet får bortse från framåtblickande information om den tillkommande kostnaden och den operativa bördan för verksamheten för att ta fram informationen inte skulle bidra till en högkvalitativ implementering av redovisningsregelverket för förväntade kreditförluster.

71. Kreditinstitutet bör kunna visa att den framåtblickande information som tas med i beräkningen av förväntade kreditförluster har en koppling till riskdrivarna för kreditrisk för specifika exponeringar eller portföljer. Eftersom det kanske inte statistiskt går att påvisa en stark koppling mellan vissa typer av information, eller ens informationen som helhet, och riskdrivarna för kreditrisk, bör kreditinstituten använda sin erfarenhet av kreditbedömningar för att fastställa en lämplig nivå för den individuella eller kollektiva reserven. När en framåtblickande faktor som har konstaterats vara relevant inte ingår i den individuella eller kollektiva bedömningen kan det vara nödvändigt att göra tillfälliga justeringar.
72. Makroekonomiska prognoser och annan relevant information bör tillämpas på ett enhetligt sätt i de portföljer där riskdrivarna för kreditrisk i portföljerna påverkas på samma sätt av sådana prognoser/antaganden. När kreditinstituten gör sina uppskattningar av förväntade kreditförluster bör de också använda sin erfarenhet av kreditbedömningar för att avgöra deras position i kreditcykeln, vilket kan variera mellan de olika jurisdiktioner som institutet har låneexponeringar i.
73. Kreditinstituten bör vara noggranna när de fastställer nivån för de reserver för förväntade kreditförluster som ska redovisas i redovisningssammanhang, detta för att säkerställa att utfallet av uppskattningarna av reserverna är rimligt (dvs. stämmer överens med kravet på neutralitet och varken är under- eller överskattat).
74. Dessutom bör kreditinstituten använda en rad olika uppgifter från kreditriskhanteringen, även av framåtblickande karaktär för riskhanterings- och kapitaltäckningsändamål, när de utvecklar sina uppskattningar av förväntade kreditförluster.

4.2.7 Princip 7 – Gemensamma processer, system, verktyg och uppgifter

Kreditinstituten bör ha en sund process för att bedöma och mäta kreditrisk som ger dem en stabil grund för gemensamma processer, system, verktyg och uppgifter för att bedöma kreditrisker och redovisa förväntade kreditförluster.

75. Kreditinstituten bör i så stor utsträckning som möjligt använda gemensamma processer, system, verktyg och uppgifter för att bedöma kreditrisk, värdera förväntade kreditförluster för redovisningsändamål och fastställa förväntade förluster för kapitaltäckningsändamål för att förbättra tillförlitligheten och enhetligheten i uppskattningarna av förväntade kreditförluster, öka insynen och, genom marknadsdisciplin, skapa incitament för att använda sunda kreditriskmetoder.
76. Kreditriskmetoderna bör ses över regelbundet för att se till att de relevanta uppgifter som finns tillgängliga i kreditinstitutets organisation fångas upp och att systemen uppdateras i takt

med att kreditinstitutets kreditgivnings- eller affärsmetoder ändras eller utvecklas över tid. Det bör finnas en återkopplingsprocess för att se till att information om uppskattningar av förväntade kreditförluster, ändringar i kreditrisk och verkliga förluster i låneexponeringar delas mellan kreditriskexperter, redovisningspersonal och personal som ansvarar för den lagstadgade rapporteringen och framför allt med den personal som arbetar med kreditgivning.

77. De gemensamma processer, system, verktyg och uppgifter som avses ovan kan omfatta system för att sätta kreditriskbetyg, beräknade PD-värden (efter lämpliga justeringar), status som förfallen till betalning, belåningsgrad, historiska förluster, produkttyp, amorteringsplan, krav på kontantinsats, marknadssegment, geografisk placering, åldersanalys så kallad vintageanalys (dvs. tidpunkt för utgivning) och typ av säkerhet.

4.2.8 Princip 8 – Upplysningar

Kreditinstitutets offentliga upplysningar bör främja transparens och jämförbarhet genom att i tid lämna relevanta upplysningar som underlättar beslutfattandet.

78. Syftet med offentliga upplysningar är att underlätta beslutsfattande genom att ge en rad olika användare tydlig och begriplig information om kreditinstitutets finansiella ställning och resultat och ändringar av dem. Kreditinstituten bör sträva efter att lämna relevanta och jämförbara upplysningar så att användarna kan fatta väl underbyggda beslut i rätt tid och kan utvärdera ledningsorganets och den högre ledningens förvaltning.
79. Upplysningar om hanteringen av finansiell risk och kreditrisk bör lämnas i enlighet med de tillämpliga redovisnings- och tillsynsregelverken.¹² Kreditinstituten bör lämna de upplysningar som krävs för att ge en rättvisande bild av deras exponering för kreditrisk, inklusive deras uppskattningar av förväntade kreditförluster, och lämna relevanta upplysningar om kreditinstitutets kreditgivningsmetoder.
80. Kreditinstitutets högre ledning bör i enlighet med de tillämpliga redovisningsstandarderna och redovisningsreglerna använda sitt omdöme för att fastställa en lämplig aggregerings- och detaljnivå för de upplysningar som offentliggörs och se till att upplysningarna hela tiden uppfyller redovisningskraven och ger inblick i kreditinstitutets exponering för kreditrisk och förväntade kreditförluster, så att användarna kan analysera enskilda institut och jämföra med relevanta jämförelsegrupper.
81. Kvantitativa och kvalitativa upplysningar bör sammantaget ge användarna en bild av de viktigaste antaganden/indata som används för att uppskatta förväntade kreditförluster. Offentliggjorda upplysningar bör belysa de policyer och definitioner som ingår i uppskattningen av förväntade kreditförluster (t.ex. vad som ligger till grund för

¹²I enlighet med del 8 i förordning (EU) nr 575/2013, EBA/GL/2016/11 om informationskrav enligt del 8 i förordning (EU) nr 575/2013 och EBA/GL/2014/14 om väsentlighet, företagshemligheter, konfidentiell information och upplysningsfrekvens enligt artiklarna 432.1, 432.2 och 433 i förordning (EU) nr 575/2013.

kreditinstitutets gruppering av låneexponeringar i portföljer med liknande kreditriskegenskaper och dess definition av fallissemang¹³), faktorer som leder till ändringar i uppskattningarna av förväntade kreditförluster och på vilket sätt den högre ledningens erfarenhet av kreditbedömningar har beaktats. Upplysningar om väsentliga policyer bör ge en inblick i hur dessa policyer har tillämpats i kreditinstitutets specifika sammanhang.

82. Kreditinstituten bör lämna kvalitativa upplysningar om hur framåtblickande information, däribland makroekonomiska faktorer, har införlivats i uppskattningen av förväntade kreditförluster i enlighet med det tillämpliga redovisningsregelverket, framför allt när bedömningen görs på individuell basis.
83. Upplysningar om grunden för grupperingar av låneexponeringar bör omfatta information om hur den högre ledningen förvissar sig om att låneexponeringar har grupperats korrekt, t.ex. att grupperna fortlöpande har likartade kreditriskegenskaper.
84. För att förbättra kvaliteten i de upplysningar som lämnas i fråga om uppskattningar av förväntade kreditförluster och göra informationen mer meningsfull, bör kreditinstitutet lämna en förklaring till väsentliga ändringar i uppskattningar av förväntade kreditförluster från en period till annan. Denna information bör innehålla relevanta kvalitativa och kvantitativa upplysningar som ger en bättre förståelse av hur uppskattningarna av förväntade kreditförluster har förändrats.
85. Kreditinstitutets ledningsorgan bör se över sin policy för upplysningar regelbundet för att se till att informationen som lämnas fortfarande är relevant för kreditinstitutets riskprofil, produktkoncentrationer, branschnormer och aktuella marknadsvillkor. Kreditinstituten bör lämna upplysningar som underlättar jämförelser med liknande institut och som gör det möjligt för användarna att följa ändringarna i kreditinstitutets uppskattningar av förväntade kreditförluster från en period till annan och göra meningsfulla analyser av nationella och internationella jämförelsegrupper.

4.3 Specifika riktlinjer för kreditinstitut som tillämpar IFRS 9

Det här avsnittet innehåller riktlinjer för aspekter på kraven angående förväntade kreditförluster i avsnitten om nedskrivning i IFRS 9 – i) förlustreserven motsvarande 12 månaders förväntade kreditförluster, ii) bedömningen av en betydande ökning av kreditrisken och iii) användningen av lättnadsregler – som inte är gemensamma med andra redovisningsregelverk för förväntade kreditförluster och som bör läsas i anslutning med de övriga avsnitten i de här riktlinjerna.

4.3.1 Förlustreserv motsvarande 12 månaders förväntade kreditförluster

86. Enligt punkt 5.5.5 i IFRS 9 ”ska ett företag på balansdagen värdera förlustreserven för ett finansiellt instrument till ett belopp som motsvarar 12 månaders förväntade kreditförluster

¹³ I punkterna 89 och 90 i nästa avsnitt finns mer vägledning om definitionen av fallissemang.

om kreditrisken för det finansiella instrumentet inte har ökat betydligt sedan det första redovisningstillfället”. Kreditinstituten bör värdera de förväntade kreditförlusterna för alla låneexponeringar, och det bör vara sällsynt med en nollreserv eftersom de uppskattade förväntade kreditförlusterna är ett sannolikhetsvägt belopp och alltid bör avspegla möjligheten att det uppstår en kreditförlust (se punkterna 5.5.17 och 5.5.18 i IFRS 9). En nollreserv kan emellertid uppstå, t.ex. för lån med fullständiga säkerheter (även om kreditinstituten bör vara försiktiga när de tar fram uppskattningar av säkerheters värde, eftersom den ursprungliga värderingen av säkerhet kan förändras över lånets löptid).

87. Kreditinstituten bör införa en aktiv strategi för att bedöma och värdera 12 månaders förväntade kreditförluster som gör det möjligt för dem att snabbt upptäcka förändringar i kreditrisk och därmed i tid redovisa förändringarna i de förväntade kreditförlusterna. I enlighet med princip 6 bör uppskattningarna av beloppet och tidpunkten för 12 månaders förväntade kreditförluster återspegla den högre ledningens erfarenhet av kreditbedömningar och motsvara en opartisk sannolikhetsvägd uppskattning av förväntade kreditförluster som tar hänsyn till en rad olika möjliga utfall.
88. I IFRS 9 definieras ett belopp som motsvarar 12 månaders förväntade kreditförluster på följande sätt: ”Den del av förväntade kreditförluster för återstående löptid som utgör förväntade kreditförluster som är följden av fallissemangshändelser för ett finansiellt instrument som är möjliga inom 12 månader efter balansdagen.”¹⁴ Här måste kreditinstituten vara medvetna om att ett belopp som motsvarar 12 månaders förväntade kreditförluster inte enbart omfattar de förluster som väntas inom de kommande 12 månaderna, utan enligt punkt B5.5.43 i IFRS 9 ska bestå av de förväntade underskott i kassaflöden som kommer att uppstå under löptiden för låneexponeringen eller gruppen av låneexponeringar till följd av förlusthändelser som kan inträffa under de kommande 12 månaderna. Kreditinstituten måste också vara medvetna om att de i enlighet med punkt 5.5.9 i IFRS 9 måste använda förändringen i risken för ett fallissemang under det finansiella instrumentets förväntade löptid för att avgöra om ett finansiellt instrument bör flyttas till en värdering motsvarande förväntade kreditförluster för återstående löptid. Under vissa omständigheter tillåter IFRS 9 att förändringen av risken för ett fallissemang under de kommande 12 månaderna används när den här bedömningen görs, men detta är kanske inte alltid lämpligt, och det är viktigt att läsa exemplen i punkt B5.5.14 i IFRS 9 noggrant.
89. Punkt B5.5.37 i IFRS 9 innehåller ingen definition av fallissemang. I stället åläggs kreditinstituten att tillämpa en definition som överensstämmer med den definition som används för intern kreditriskhantering. Punkt B5.5.37 i IFRS 9 innehåller också en motbevisbar presumtion att fallissemang inte sker senare än när en finansiell tillgång är förfallen till betalning sedan 90 dagar. När kreditinstituten antar en definition för fallissemang för

¹⁴ Se definitionerna i IFRS 9, bilaga A.

redovisningsändamål bör de vägledas av den definition som används för tillsynsändamål och som fastställs i artikel 178 i förordning (EU) nr 575/2013¹⁵, som omfattar

- a. ett kvalitativt kriterium som innebär att institutet "anser att det är osannolikt att gäldenären kommer att betala sina kreditförpliktelser helt och hållet till institutet, moderföretaget eller något av dess dotterföretag, utan att institutet tillgriper åtgärder som att realisera säkerheter" ("tecken på osannolikhet för betalning") och
 - b. en objektiv indikator som innebär att någon av "gäldenärens väsentliga kreditförpliktelser gentemot institutet, moderföretaget eller något av dess dotterföretag är förfallen till betalning sedan mer än 90 dagar", vilket motsvarar den motbevisbara presumptionen i punkt B5.5.37 i IFRS 9.
90. I enlighet med artikel 178.1 i förordning (EU) nr 575/2013 ska fallissemang med avseende på en viss gäldenär anses föreligga när något av eller båda kriterierna i punkterna 4 a och 4 b är uppfyllda. I detta sammanhang bör kreditinstitutet, i enlighet med kriteriet om osannolikhet för betalning från gäldenären, identifiera fallissemang innan exponeringen förfaller till betalning enligt kriteriet om att förpliktelsen är förfallen till betalning sedan mer än 90 dagar. I enlighet med den metod som tillämpas för tillsynsändamål bör förteckningen i artikel 178.3 i förordning (EU) nr 575/2013 över faktorer som är indikationer på osannolikhet för betalning tillämpas på ett sätt som säkerställer att institutet i tid upptäcker fall av "osannolikhet för betalning" som kan leda till underskott i kassaflödena. När det gäller kriteriet i punkt 4 b får de behöriga myndigheterna ersätta tidsfristen på 90 dagar med en frist på 180 dagar för tillsynsändamål när det gäller förpliktelser hos enheter inom hushållssektorn eller offentliga sektorn, om de anser att detta är lämpligt med hänsyn till de lokala förhållandena (se artikel 178.1 b i förordning (EU) nr 575/2013), men denna möjlighet bör inte betraktas som ett undantag från tillämpningen av den motbevisbara presumptionen på 90 dagar i punkt B5.5.37 i IFRS 9 för de exponeringarna.
91. När kreditinstitutet utformar sin uppskattning av det belopp som motsvarar 12 månaders förväntade kreditförluster bör de ta hänsyn till rimlig och verifierbar information som påverkar kreditrisken i enlighet med definitionerna och princip 6 i de här riktlinjerna, framför allt framåtblickande information, inbegripet makroekonomiska faktorer. Kreditinstitutet bör använda sin erfarenhet av kreditbedömningar för att ta hänsyn till både kvalitativ och kvantitativ information som kan påverka institutets bedömning av kreditrisk. Enligt IFRS 9 behöver ett företag inte företa någon omfattande informationssökning när den värderar ett belopp som motsvarar 12 månaders förväntade kreditförluster. Kreditinstitutet bör dock aktivt införliva information som kan påverka uppskattningen av förväntade kreditförluster, och de bör inte utesluta eller bortse från relevant information som är rimligt tillgänglig.

¹⁵ EBA har offentliggjort ett förslag till riktlinjer om tillämpningen av definitionen av fallissemang i enlighet med artikel 178 i förordning (EU) nr 575/2013.

92. Om ett kreditinstituts kreditgivning ger upphov till exponeringar med hög kreditrisk (vilket i detta stycke inte bör uppfattas som motsatsen till exponering med "låg kreditrisk" i enlighet med punkt 5.5.10 i IFRS 9) och reserver ursprungligen värderades som 12 månaders förväntade kreditförluster bör kreditinstitutet övervaka dessa exponeringar noggrant för att se om det har skett någon betydande ökning av kreditriskerna, så att exponeringen i tid kan flyttas till en värdering av förväntade kreditförluster för återstående löptid, detta för att kunna ta hänsyn till att exponeringar med hög risk sannolikt har större volatilitet och en snabbare ökning av kreditrisken.
93. Även om en ökning i kreditrisken inte betraktas som betydande bör ett kreditinstitut justera sin beräkning av 12 månaders förväntade kreditförluster så att den avspeglar de förändringar i kreditrisk som har ägt rum. Dessa justeringar bör göras i god tid innan exponeringar flyttas, individuellt eller kollektivt, till en värdering av förväntade kreditförluster för återstoden av löptid, varvid hänsyn bör tas till eventuell migrering av kreditrisk.
94. När bedömningen görs kollektivt bör exponeringarna i den gruppen uppfylla de krav som anges i princip 3 i de här riktlinjerna. När kreditinstitutet får tillgång till information som tyder på att det krävs en ytterligare eller annorlunda segmentering inom en grupp av låneexponeringar är det särskilt viktigt att gruppen delas upp i undergrupper och att värderingen av det belopp som motsvarar 12 månaders förväntade kreditförluster uppdateras separat för varje undergrupp. Om det är fråga om snabbt övergående omständigheter bör det i stället göras en tillfällig justering (se princip 3 i de här riktlinjerna och de detaljerade kraven för att använda tillfälliga justeringar). När det kommer fram information som tyder på att det har skett en betydande ökning av kreditrisken inom en viss undergrupp, bör de förväntade kreditförlusterna för återstående löptid redovisas för den undergruppen.
95. Låneexponeringar bör inte grupperas på ett sätt som gör det svårare att i tid identifiera betydande ökning i kreditrisk (se även principerna 3 och 4 i de här riktlinjerna för ytterligare krav angående gruppering och kollektiva bedömningar av förväntade kreditförluster).

4.3.2 Bedömning av betydande ökning av kreditrisken

96. I punkt 5.5.4 i IFRS 9 anges följande: "Syftet med nedskrivningskraven är att redovisa de förväntade kreditförlusterna för återstående löptid för alla finansiella instrument för vilka det har skett betydande ökning av kreditrisken sedan det första redovisningstillfället, antingen bedömt enskilt eller kollektivt, med tanke på alla rimliga och verifierbara uppgifter, inklusive framåtblickande sådana."
97. Tanken bakom detta synsätt är att motpartens kreditvärdighet och därmed de förväntade kreditförluster som förväntas vid det första redovisningstillfället beaktas när krediten prissätts vid den tidpunkten. Av detta följer att en ökning av kreditrisken efter en exponerings utgivning kanske inte kompenseras fullständigt av den ränta som tas ut och att kreditinstitutet därför noggrant bör överväga om det har skett en betydande ökning av

kreditrisken.¹⁶ I så fall bör låneexponeringen omfattas av en värdering av de förväntade kreditförlusterna för återstående löptid.

98. För att kunna avgöra om det har skett en betydande ökning av kreditrisken för exponeringen, för att göra den obligatoriska värderingen av 12 månaders förväntade kreditförluster och göra en värdering av de förväntade kreditförlusterna för återstående löptid bör kreditinstituten ha en sund styrning och sunda system och kontroller i enlighet med de principer som fastställs i de här riktlinjerna. Om det inte redan finns sådana bör kreditinstituten införa system som kan hantera och systematiskt bedöma de stora mängder information som krävs för att avgöra om en viss låneexponering eller grupper av låneexponeringar uppvisar en betydande ökning av kreditrisken och i så fall värdera förväntade kreditförluster för återstående löptid. Moderföretag och dotterföretag som omfattas av direktiv 2013/36/EU bör se till att metoden tillämpas enhetligt i hela gruppen. Detta bör framför allt innebära att det införs processer för att se till att prognoser över ekonomiska villkor i olika jurisdiktioner och ekonomiska sektorer granskas och godkänns av kreditinstitutets högre ledning och att gruppen tillämpar enhetliga processer, kontroller och ekonomiska antaganden i samband med prognoserna och deras koppling till förväntningarna på kreditförluster. Behovet av enhetlighet bör inte tolkas som ett krav på att metoden ska vara identisk överallt inom gruppen. Tvärtom kan en enhetlig ram innehålla skillnader mellan olika jurisdiktioner och produkter, t.ex. beroende på tillgången till uppgifter. Dessa skillnader bör vara väl dokumenterade och motiverade.
99. Kreditinstitutens processer bör göra det möjligt för dem att snabbt och övergripande kunna avgöra om det har skett en betydande ökning av kreditrisken sedan det första redovisningstillfället för en låneexponering, så att en enskild exponering eller en grupp av exponeringar med liknande kreditriskegenskaper överförs till en värdering av förväntade kreditförluster för återstående löptid så snart det har skett en betydande ökning av kreditrisken, i enlighet med kraven på redovisning av nedskrivningar i IFRS 9.
100. Som konstateras i punkt B5.5.17 i IFRS 9 om bedömning av betydande förändringar i kreditrisk efter det första redovisningstillfället är det en mängd olika slags uppgifter som måste beaktas. Rent generellt ska bedömningen omfatta information om makroekonomiska villkor och den ekonomiska sektor och det geografiska område som är relevanta för en viss låntagare eller grupp av låntagare med gemensamma kreditriskegenskaper, utöver låntagarspecifika, strategiska, operativa och andra egenskaper. En kritisk faktor är att alla rimliga och verifierbara uppgifter som är tillgängliga utan onödiga kostnader eller insatser (se även punkt 131 i de här riktlinjerna om den uppsättning uppgifter som bör användas) ska beaktas utöver uppgifter om nuvarande förhållanden och historiska uppgifter.

¹⁶ Enligt IFRS 9 ska enheterna ta hänsyn till en rad olika faktorer i sin bedömning av huruvida det har skett en betydande ökning av kreditrisken, och prissättning kan vara en av de faktorerna.

101. För att i tid redovisa reserver i enlighet med kraven i IFRS 9 bör kreditinstituten
- sammanställa uppgifter och prognoser för de viktigaste riskdrivarna för kreditrisk i deras låneexponeringar och låneportföljer, och
 - kunna kvantifiera kreditrisken i var och en av sina låneexponeringar eller låneportföljer baserat på de uppgifterna och prognoserna.
102. Enligt punkt B5.5.2 i IFRS 9 ska förväntade kreditförluster för återstående löptid i allmänhet redovisas innan ett finansiellt instrument förfaller till betalning, och det anges att normalt "ökar kreditrisken betydligt innan ett finansiellt instrument har förfallit till betalning eller andra eftersläpande faktorer som är specifika för låntagaren (t.ex. en modifiering eller omstrukturering) kan iakttas". Därför bör kreditinstitutens analyser ta hänsyn till att de faktorer som styr kreditförlusterna mycket ofta börjar försämrats långt innan (månader eller i vissa fall år) några objektiva belägg för förfallna betalningar visar sig i de berörda låneexponeringarna. Kreditinstituten bör vara medvetna om att uppgifter om förfallna betalningar normalt är bakåtblickande och sällan är tillräckliga i sig vid en implementering av en metod för beräkning av förväntade kreditförluster. I hushållsportföljer brukar t.ex. en ogynnsam utveckling i makroekonomiska faktorer och låntagarattribut i allmänhet leda till en ökad kreditrisk innan detta påvisas i eftersläpande information om t.ex. förfallna betalningar.
103. För att uppfylla målet för IFRS 9 på ett tillfredsställande sätt bör kreditinstituten också ta hänsyn till kopplingarna mellan makroekonomiska faktorer och låntagarattribut och graden av kreditrisk i en portfölj, baserat på rimliga och verifierbara uppgifter. Därför bör kreditinstitut börja med en detaljerad analys av historiska mönster och nuvarande trender, vilket gör det möjligt att identifiera de mest relevanta riskdrivarna för kreditrisk. Kvalificerade kreditbedömningar bör underlätta införlivandet av nuvarande och prognostiserade förhållanden som sannolikt kommer att påverka riskdrivarna, de förväntade underskotten i kassaflödena och därmed även de förväntade kreditförlusterna.
104. Kreditinstituten bör göra den här typen av analyser, inte bara i fråga om portföljer av individuella små krediter, t.ex. kreditkortsexponeringar, utan även för stora, individuellt förvaltade låneexponeringar. För ett stort kommersiellt fastighetslån bör kreditinstituten t.ex. ta hänsyn till att den kommersiella fastighetsmarknaden i många sektorer är mycket känslig för den allmänna makroekonomiska miljön och överväga att använda information om t.ex. räntor eller vakansgrad för att avgöra om det har skett en betydande ökning av kreditrisken.
105. Kreditinstituten bör ha en tydlig policy med väl utformade kriterier för vad som är en "betydande" ökning av kreditrisken för olika typer av låneexponeringar. Dessa kriterier och skälen till att dessa tillvägagångssätt och definitioner anses vara lämpliga bör upplysas om i enlighet med punkt 35F i IFRS 7 *Finansiellt instrument: Upplysningar*. Enligt punkt 5.5.9 i IFRS 9 ska "företaget använda förändringen i risken för ett fallissemang under det finansiella instrumentets förväntade löptid i stället för förändringen i förväntade kreditförluster" när det gör sin bedömning av betydande öknings av kreditrisken. I detta sammanhang bör instituten

göra bedömningen med avseende på risken för ett fallissemang och inte de förväntade kreditförlusterna (dvs. innan de tar hänsyn till effekterna av riskreducerande åtgärder, t.ex. säkerheter eller garantier).

106. När kreditinstituten utformar sin riktlinjer för att avgöra om det har skett en betydande ökning av kreditrisk bör de ta hänsyn till var och en av de 16 indikatorklasser som anges i IFRS 9 (i den mån de är relevanta för det finansiella instrument som ska bedömas), i enlighet med punkterna B5.5.17 a–p. Dessutom bör kreditinstituten överväga om det finns ytterligare information som bör beaktas. Sådana indikatorer (såväl i IFRS 9 som i dessa riktlinjer) bör inte betraktas som en "checklista". Vissa kan vara mer relevanta än andra för bedömningen av huruvida en viss typ av låneexponering uppvisar en betydande ökning av kreditrisken. Samtidigt bör kreditinstituten vara särskilt noggranna med att undvika risken för att en betydande ökning av kreditrisken inte beaktas utan dröjsmål trots att den faktiskt har inträffat. Framför allt bör kreditinstituten inte begränsa betydande öknings av kreditrisken till situationer där ett finansiellt instrument förväntas bli kreditförsämrade (dvs. det tredje stadiet i nedskrivningskraven i IFRS 9). Gäldenärer kan ha en betydande ökning av kreditrisken utan att det finns bevis på att den tillhörande låneexponeringen sannolikt kommer att bli kreditförsämrade. Det faktum att det har skett en betydande ökning av kreditrisken behöver inte nödvändigtvis innebära att ett fallissemang är sannolikt – bara att det har blivit mer sannolikt än vid det första redovisningstillfället. Denna punkt understryks av symmetrin i IFRS 9-modellen: det är möjligt för låneexponeringar att flyttas till en värdering av förväntade kreditförluster för återstående löptid, men de kan också flyttas tillbaka till en mätning av 12 månaders förväntade kreditförluster, om tröskelvärdet för en betydande ökning av kreditrisken inte längre överskrids.
107. Kreditinstituten bör framför allt beakta följande icke uttömmande förteckning över indikatorer i sin bedömning av huruvida det har skett en betydande ökning av kreditrisken:
- a. Ett beslut av kreditinstitutets högre ledning som innebär att om en befintlig låneexponering skulle uppstå på balansdagen skulle den del av priset på låneexponeringen som avspeglar exponeringens kreditrisk vara avsevärt högre än det var när lånet faktiskt beviljades, på grund av att det har skett en betydande ökning av kreditrisken hos den specifika låntagaren eller klassen av låntagare sedan starten.
 - b. Ett beslut av kreditinstitutets högre ledning om att skärpa kraven på säkerhet och/eller villkor för nya låneexponeringar som liknar befintliga låneexponeringar, på grund av förändringar i kreditrisken för sådana exponeringar sedan det första redovisningstillfället.
 - c. En låntagare har fått sitt kreditbetyg sänkt av ett erkänt kreditvärderingsinstitut eller i kreditinstitutets interna kreditvärderingssystem.
 - d. För låneexponeringar som inte är nödlidande och som omfattas av individuell övervakning och granskning, en intern sammanfattande kreditbedömning/indikator på kreditkvalitet som har försämrats sedan det första redovisningstillfället.

- e. Försämring av relevanta avgörande faktorer för kreditrisk (t.ex. framtida kassaflöden) för en enskild gäldenär (eller grupp av gäldenärer).
- f. Förväntningar på ändringar till följd av finansiella svårigheter, däribland sådana som klassificeras som anstånd i enlighet med förordning (EU) nr 2015/227.

Tillämpningen av IFRS 9 bör spegla praxis för kreditriskhanteringen när så är möjligt, men i vissa fall skulle detta inte vara lämpligt. Om ett kreditinstitut t.ex. hanterar merparten av sina låneexponeringar på samma sätt oavsett kreditrisk – med undantag enbart för särskilt starka eller svaga krediter – skulle metoden för att hantera en låneexponering sannolikt inte vara en sund indikator för huruvida det har skett en betydande ökning av kreditrisken.

108. När kreditinstitutet bedömer om det har skett en betydande ökning av kreditrisken för en låneexponering bör de också ta hänsyn till följande faktorer, som gäller den miljö där kreditinstitutet eller låntagaren bedriver verksamhet:

- a. Försämring av de makroekonomiska utsikter som är relevanta för en viss låntagare eller grupp av låntagare. De makroekonomiska bedömningarna bör vara tillräckligt omfattande för att täcka in faktorer som är relevanta för stater, företag, hushåll och andra typer av låntagare. Dessutom bör de täcka in eventuella relevanta regionala skillnader i ekonomin inom en jurisdiktion.¹⁷
- b. Försämrade utsikter för den sektor eller bransch som en låntagare är verksam inom.

109. Att identifiera riskdrivare för en kreditrisk korrekt och tillförlitligt kunna visa kopplingarna mellan riskdrivarna och kreditriskens nivå bör betraktas som avgörande, eftersom en till synes liten förändring i de kvalitativa egenskaperna hos ett lån kan vara en viktig indikator på en stor ökning i risken för ett fallissemang. Hur betydande en förändring i kreditrisk är jämfört med den första redovisningen beror i enlighet med punkt 5.5.9 i IFRS 9 på risken för ett fallissemang vid det första redovisningstillfället. Om ett kreditinstitut använder förändringar i PD för att identifiera förändringar i risken för fallissemang bör institutet ta hänsyn till hur betydelsefull en viss ändring i PD är uttryckt som en kvot (eller fluktuationsgrad) i förhållande till PD vid den första redovisningen (dvs. en förändring i PD dividerad med PD vid det första redovisningstillfället) och även ta hänsyn till punkt B5.5.11 i IFRS 9. Omfattningen av förändringen i PD i sig bör dock också beaktas (dvs. PD vid mät dagen minus PD vid det första redovisningstillfället).

110. Kreditinstitutet bör inte enbart se till hur mycket ett kreditbetyg sänks, eftersom förändringen i PD för en sänkning med ett delbetyg kanske inte är linjär (t.ex. sannolikheten för fallissemang inom fem år för en exponering med kreditbetyg BB är ungefär tre gånger så stor som vid kreditbetyg BBB, enligt aktuella uppgifter och analyser för vissa jurisdiktioner). Hur betydelsefull en förändring med ett delbetyg är beror dessutom på detaljnivån i bankens

¹⁷ Se princip 6 i de här riktlinjerna om hänsyn till framåtblickande information, däribland makroekonomiska faktorer.

kreditvärderingssystem – och därmed ”bredden” på varje betyg – varför det bör fastställas en lämplig första segmentering för att se till att en betydande ökning i kreditrisken för en individuell låneexponering eller grupp av låneexponeringar inte döljs inom ett segment. I detta avseende bör kreditinstituten se till att systemen för att sätta kreditbetyg innehåller tillräckligt många betygsnivåer, så att det går att urskilja kreditrisken på ett tillfredsställande sätt. Kreditinstituten bör också vara medvetna om att en betydande ökning av kreditrisken kan uppstå innan ett kreditbetyg ändras.

111. Kreditinstituten bör ta hänsyn till att det finns vissa omständigheter då försämringar i de faktorer som anges i punkterna 107 och 108 inte är indikationer på en betydande ökning i kreditrisken. Exempelvis är sannolikheten för fallissemang i en låneexponering med betyg AA låg, och inte särskilt mycket större än för en exponering med betyg AAA. Det är dock väldigt få låneexponeringar som har så låg kreditrisk – och som påpekas i punkt 110 kan känsligheten för sannolikhet för fallissemang i förhållande till kreditbetyg öka kraftigt i takt med att betyget sjunker.
112. Kreditinstituten bör också vara medvetna om att det kan finnas omständigheter då vissa faktorer försämrar, men kan uppvägas av förbättringar i andra (se IFRS 9 Vägledning vid tillämpning, exempel 2). Med tanke på hur viktigt det är att upptäcka om det har skett en betydande ökning i kreditrisken bör kreditinstitut ändå införa styrnings- och kontrollprocesser som på ett tillförlitligt sätt kan validera bedömningen att faktorer som kan påverka kreditrisken negativt uppvägs av faktorer som kan ha en positiv inverkan.
113. Kreditinstituten bör noggrant överväga och fullt ut ta hänsyn till skönsmässiga beslut som fattas av ett kreditinstituts ledningsorgan eller högre ledning och som tyder på en förändring i kreditrisken. Om det t.ex. fattas ett beslut om att utöka övervakningen av en låntagare eller klass av låntagare på grund av farhågor om kreditrisken är det osannolikt att beslutsfattaren skulle ha vidtagit sådana åtgärder om inte ökningen av kreditrisken hade uppfattats som betydande.
114. När ett kreditinstitut bedömer att det har skett en betydande ökning i kreditrisken för vissa, men inte alla låneexponeringar mot en motpart – t.ex. på grund av skillnader i tidpunkten när utlåningen gjordes – bör institutet se till att alla låneexponeringar där det har skett en betydande ökning i kreditrisken identifieras.
115. Om ett kreditinstitut bedömer att kreditrisken har ökat betydande på kollektiv basis (t.ex. inom hushållssektorn) bör definitionerna av portföljer ses över regelbundet för att se till att deras låneexponeringar fortfarande har gemensamma riskegenskaper i fråga om hur de påverkas av riskdrivarna för kreditrisk. Förändringar i ekonomiska förhållanden kan innebära att det krävs en omgruppering.
116. I fall där det är uppenbart att vissa låneexponeringar i en grupp av låneexponeringar har drabbats av en betydande ökning av kreditrisken bör kreditinstituten, i linje med punkt B5.5.1 i IFRS 9 om bedömning av betydande ökning av kreditrisker efter första redovisningstillfället

på kollektiv basis, överföra en undergrupp av gruppen av låneexponeringar till en värdering av förväntade kreditförluster för återstående löptid även om det inte går att identifiera detta på grundval av den individuella låneexponeringen (se IFRS 9, illustrativt exempel 5).

117. Om det inte går att identifiera en viss undergrupp av låneexponeringar för vilka kreditrisken anses har ökat betydligt sedan det första redovisningstillfället baserat på gemensamma kreditriskegenskaper, bör kreditinstitutet i enlighet med punkt B5.5.6 i IFRS och punkt IE39 i Vägledning vid tillämpning av IFRS 9 värdera förväntade kreditförluster för återstående löptid för en lämplig andel av den övergripande gruppen.
118. Begreppet "betydande" ska inte likställas med statistisk signifikans, dvs. bedömningen bör inte enbart baseras på en kvantitativ analys. För portföljer som omfattar ett stort antal individuella små krediter och en omfattande uppsättning relevanta historiska data kan det delvis gå att identifiera "betydande" ökningar i kreditrisken med hjälp av statistiska tekniker. För andra låneexponeringar kanske detta dock inte är möjligt.
119. Inte heller bör begreppet "betydande" bedömas utifrån hur stora effekterna blir på ett kreditinstituts primära finansiella rapporter. För att kreditinstitut ska kunna identifiera och lämna upplysningar som sannolikt är viktiga för användare som vill förstå trenderna i den inneboende kreditrisken i ett kreditinstituts låneexponeringar, bör betydande ökningar i kreditrisken identifieras och upplysas om även när en ökning i kreditrisk definierad som sannolikhet för fallissemang sannolikt inte kommer att påverka den gjorda reserveringen, t.ex. för att exponeringen är säkrad mer än fullt ut.
120. I enlighet med punkt 5.5.9 i IFRS 9 ska bedömningen av betydande ökning av kreditrisken utgå från en jämförelse av kreditrisken för exponeringar på balansdagen och kreditrisken vid det första redovisningstillfället. I punkt BC 5.161 i IFRS 9 och illustrativt exempel 6 utgör ett exempel på hur den här principen kan tillämpas i standarden, snarare än att vara ett undantag från principen. Enligt det exemplet kan kreditinstitutet fastställa en högsta kreditrisk för specifika portföljer vid det första redovisningstillfället som kommer att innebära att portföljen flyttas till en värdering av förväntade kreditförluster för återstående löptid när kreditrisken hamnar över den fastställda högsta kreditrisken. Den förenklingen är bara relevant om exponeringarna har segmenterats på tillräckligt detaljerad nivå, så att kreditinstitutet kan visa att analysen är förenlig med principerna för IFRS 9. Kreditinstitutet bör kunna visa att det inte har skett någon betydande ökning i kreditrisken för poster i portföljen innan det högsta kreditbetyget uppnåts.
121. Kreditinstitutet bör noggrant övervaka kvaliteten i sina metoder för att bedöma om det har skett någon betydande ökning av kreditrisken. Ett kreditinstituts ledningsorgan eller högre ledning bör överväga om det finns några ytterligare faktorer som bör beaktas i bedömningen av betydande ökningar i kreditrisken som skulle förbättra kvaliteten i deras metod.
122. Kreditinstitutet bör vara uppmärksamma på om det skapas någon eventuell partiskhet som kan hindra att målen för IFRS 9 uppnås. I fall där kreditinstitut tror att deras metod för

implementering har lett till att bedömningen inte längre är opartisk bör de ändra sin bedömning i den del som har konstaterats vara opartisk och se till att målet för standarden uppfylls (se framför allt IFRS 9, punkterna B5.5.1–B5.5.6).

123. I punkterna 5.5.12 och B5.5.25–B5.5.27 i IFRS 9 fastställs kraven på bedömningen av betydande ökning i kreditrisken för låneexponeringar vars avtalsenliga kassaflöden har omförhandlats eller modifierats. När det gäller modifieringar som inte leder till borttagande i enlighet med IFRS 9 måste ett institut framför allt bedöma om det har skett en betydande ökning av kreditrisken genom att jämföra a) risken för ett fallissemang på balansdagen baserat på de modifierade avtalsvillkoren med b) risken för fallissemang vid det första redovisningstillfället baserat på de ursprungliga, oförändrade avtalsvillkoren.
124. Kreditinstituten bör se till att modifieringar eller omförhandlingar inte döljer ökning i kreditrisken och därmed leder till att de förväntade kreditförlusterna underskattas och till en försening i överföringen till värdering av de förväntade kreditförlusterna för återstående löptid för gäldenärer vars kreditrisk har försämrats betydande, eller till en olämplig överföring från värdering för återstående löptid tillbaka till en värdering för 12 månaders förväntade kreditförluster.
125. När kreditinstituten avgör om det har skett en betydande ökning i kreditrisken för en modifierad låneexponering bör de kunna visa om sådana modifieringar eller omförhandlingar har förbättrat eller återställt kreditinstitutets förmåga att få in ränta och amorteringar, jämfört med situationen vid det första redovisningstillfället, och ta hänsyn till detta när de utformar sina uppskattningar av förväntade kreditförluster. De bör också ta hänsyn till innehållet i de modifierade avtalsenliga kassaflödena och modifieringarnas betydelse för låneexponeringens framtida kreditrisk (med hänsyn till gäldenärens kreditrisk). Faktorer som ska beaktas omfattar, men är inte begränsade till
- a. huruvida modifieringen eller omförhandlingen av avtalsvillkoren och de resulterande kassaflödena är ekonomiskt fördelaktiga för gäldenären jämfört med de ursprungliga, icke ändrade avtalsvillkoren och hur ändringen påverkar gäldenärens ekonomiska förmåga att betala av skulden,
 - b. huruvida det går att identifiera faktorer som verifierar kreditinstitutets bedömning av gäldenärens förmåga att betala tillbaka skulden, däribland de omständigheter som ledde fram till ändringen och gäldenärens framtidsutsikter till följd av ändringarna, med hänsyn till nuvarande förhållanden, makroekonomiska prognoser och utsikter för den sektor/bransch som gäldenären är verksam inom, gäldenärens affärsmodell och gäldenärens affärsplan (ledningsplan) som beskriver gäldenärens förväntningar på sitt framtida resultat, finansiella motståndskraft och kassaflöden,
 - c. huruvida gäldenärens affärsplan är genomförbar och förenlig med återbetalningsplanen för ränta och amorteringar enligt de modifierade avtalsvillkoren för låneexponeringen.

126. Låneexponeringar som förs över till förväntade kreditförluster för återstående löptid och som sedan omförhandlas eller modifieras, men inte tas bort från rapporten över finansiell ställning, bör endast flyttas tillbaka till värdering av 12 månaders förväntade kreditförluster om det finns tillräckliga bevis på att kreditrisken under exponeringens återstående löptid inte har ökat betydligt jämfört med det första redovisningstillfället. Om ett kreditinstitut beviljar olika eftergifter, t.ex. i form av sänkt ränta eller uppskov med amorteringar, för gäldenärer i finansiella svårigheter, kan låneexponeringen uppvisa egenskaperna hos en lägre kreditrisk trots att gäldenären i verkligheten kanske fortsätter att ha finansiella svårigheter och saknar realistiska möjligheter att göra planlagda återbetalningar under exponeringens återstående löptid. I punkt B5.5.27 i IFRS 9 anges följande: "Bevis för att kriterierna för redovisning av förväntade kreditförluster för återstående löptid inte längre uppfylls får innehålla en beskrivning av aktuella och lägliga betalningar i förhållande till de modifierade avtalsvillkoren. Vanligtvis skulle en kund behöva påvisa genomgående god betalningsförmåga under en viss period innan kreditrisken anses ha minskat. Till exempel skulle en historik med uteblivna eller ofullständiga betalningar inte normalt raderas genom att en betalning sker i tid efter en modifiering av avtalsvillkoren."

4.3.3 Användning av lättnadsregler

127. IFRS 9 innehåller ett antal lättnadsregler som är avsedda att minska tillämpningsbördan för en rad olika företag, med hänsyn till att IFRS 9 kommer att användas av många olika företag, även utanför bankindustrin.
128. I punkterna nedan behandlas följande lättnadsregler: den uppsättning uppgifter som ett företag måste beakta vid mätningen av förväntade kreditförluster, undantaget för exponeringar med "låg" kreditrisk, och den motbevisbara presumptionen om 30 dagar efter förfallodagen.
129. Dessa lättnadsregler bör endast användas i begränsad omfattning av kreditinstituten eftersom de riskerar att medföra betydande partiskhet och det med hänsyn till verksamheten sannolikt inte krävs "onödiga kostnader eller insatser" för att få fram relevanta uppgifter. Kreditinstituten bör överväga behovet av att göra justeringar när de använder lättnadsregler för att undvika partiskhet, eftersom de bör ta hänsyn till att målet med IFRS 9 är att beräkna förväntade kreditförluster så att de avspeglar ett objektivt och sannolikhetsvägt belopp som bestäms genom en utvärdering av ett intervall av möjliga utfall (punkt 5.5.17 i IFRS 9).
130. Om ett kreditinstitut använder sådana lättnadsregler bör institutet dokumentera motiven för detta tydligt.

Uppsättningen uppgifter

131. Enligt punkt B5.5.15 i IFRS 9 ska ett "företag beakta rimliga och verifierbara uppgifter som är tillgängliga utan onödiga kostnader eller insatser" och ett "företag behöver inte företa någon omfattande informationssökning för att fastställa om kreditrisken har ökat betydligt

sedan det första redovisningstillfället”. Kreditinstituten bör inte tolka detta restriktivt, utan bör utforma system och processer som använder alla rimliga och verifierbara uppgifter som är relevanta för gruppen av exponeringar eller de individuella exponeringarna, beroende på vad som behövs för att tillämpa redovisningskraven på ett stabilt och enhetligt sätt och med hög kvalitet. Det är dock inte nödvändigt att ta på sig ytterligare kostnader och operativa bördor om de inte bidrar till en tillämpning av hög kvalitet av IFRS 9.

Undantaget för ”låg kreditrisk”

132. Enligt punkt 5.5.10 i IFRS 9 får ett företag ”förutsätta att kreditrisken för ett finansiellt instrument inte har ökat avsevärt sedan det första redovisningstillfället om det finansiella instrumentet fastställs ha en låg kreditrisk på balansdagen”. För exponeringar med ”låg kreditrisk” har kreditinstituten alltså möjlighet att avstå från att bedöma om det har skett någon betydande ökning av kreditrisken sedan det första redovisningstillfället, men detta undantag bör bara användas i begränsad omfattning. Framför allt bör kreditinstituten i god tid bedöma om det har skett betydande ökning av kreditriskerna för alla låneexponeringar.
133. I detta sammanhang bör kreditinstituten alltid redovisa förändringar i 12 månaders förväntade kreditförluster i reserven förutsatt att det inte har skett någon betydande ökning i kreditrisken. Låneexponeringar flyttas till värdering av de förväntade kreditförlusterna för återstående löptid om det har skett en betydande ökning av kreditrisken. För att få en tillämpning av hög kvalitet av IFRS 9 bör eventuella undantag för ”låg kreditrisk” åtföljas av tydliga bevis för att kreditrisken på balansdagen är tillräckligt låg för att det inte ska kunna ha skett någon betydande ökning av kreditrisken sedan det första redovisningstillfället.
134. För att illustrera betydelsen av ”låg kreditrisk” i punkt B5.5.22 i IFRS 9 ges ett exempel i punkt B5.5.23 på ett instrument med ”extern rating som ’investment grade’”. Alla låneexponeringar som har betyget ”investment grade” från ett kreditvärderingsinstitut kan dock inte automatiskt anses ha låg kreditrisk. Kreditinstituten bör i första hand utgå från sina egna kreditriskbedömningar för att utvärdera kreditrisken i en låneexponering och inte enbart förlita sig på eller mekaniskt utgå från kreditbetyg från kreditvärderingsinstitut (om sådana finns tillgängliga). Optimistiska interna kreditbetyg jämfört med externa betyg bör dock leda till ytterligare analyser och en motivering av kreditinstitutets ledningsorgan eller högre ledning.

Motbevisbar presumtion om 30 dagar efter förfallodagen

135. Kreditinstituten bör använda kreditriskbedömningar och ledningsprocesser som säkerställer att betydande ökning av kreditrisk upptäcks i god tid innan exponeringar förfaller till betalning eller fallerar. Det är visserligen inte uteslutet enligt IFRS 9 att använda den motbevisbara presumtionen om 30 dagar efter förfallodagen som säkerhetsåtgärd tillsammans med andra, tidigare indikatorer för bedömningen av om det har skett en betydande ökning av kreditrisken, men kreditinstituten bör undvika att använda detta som den primära indikatorn för en överföring till förväntade kreditförluster för återstående löptid.

136. Eventuella påståenden om att presumtionen om 30 dagar efter förfallodagen motbevisas av att det inte har skett någon betydande ökning av kreditrisken bör åtföljas av en grundlig analys som tydligt visar att presumtionen om 30 dagar efter förfallodagen inte har någon korrelation med en betydande ökning i kreditrisken.¹⁸ En sådan analys bör ta hänsyn till både nuvarande och rimliga och verifierbara framåtblickande information som kan innebära att framtida underskott i kassaflödena skiljer sig från den historiska erfarenheten.
137. Därför bör kreditinstituten använda relevanta framåtblickande information som är rimliga och verifierbara för att analysera om det finns någon väsentlig koppling mellan dessa uppgifter och riskdrivare för kreditrisk. Kreditinstituten bör enbart använda den motbevisbara presumtionen om 30 dagar efter förfallodagen om de har visat att de framåtblickande informationen inte har någon väsentlig koppling till riskdrivaren för kreditrisk eller om sådana uppgifter inte går att få fram utan onödiga kostnader eller insatser.
138. I de begränsade fall där information om förfall till betalning är det bästa tillgängliga kriteriet för ett kreditinstitut för att avgöra när exponeringar bör överföras till kategorin för förväntade kreditförluster för återstående löptid bör kreditinstituten vara extra uppmärksamma på sin värdering av reserven för 12 månaders förväntade kreditförluster, för att se till att de förväntade kreditförlusterna fångas upp korrekt i enlighet med målet för värderingen enligt IFRS 9. Dessutom bör kreditinstituten ta hänsyn till att om de i hög grad utgår från bakåtblickande information kommer detta att leda till partiskhet i implementeringen av en redovisningsmodell för förväntade kreditförluster och att de bör se till att målen för nedskrivningskraven i IFRS 9 (dvs. att avspegla förväntade kreditförluster som uppfyller de fastställda värderingsmålen och som fångar upp alla betydande ökning i kreditrisk) är uppfyllda.

4.4 Tillsynsutvärdering av kreditriskmetoder, redovisning av förväntade kreditförluster och kapitalkrav

4.4.1 Princip 1 – Bedömning av kreditriskhantering

De behöriga myndigheterna bör göra regelbundna utvärderingar av hur effektiva ett kreditinstituts kreditriskmetoder är.

139. De behöriga myndigheterna bör förvissa sig om att kreditinstituten har infört och följer de sunda kreditriskmetoder som beskrivs i de här riktlinjerna. De behöriga myndigheternas utvärdering bör omfatta, men inte begränsas till följande:
- a. Huruvida kreditinstitutets interna funktion för att granska kreditrisker är robust och omfattar alla låneexponeringar.

¹⁸ I vissa jurisdiktioner är det t.ex. vanligt att låntagare skjuter upp återbetalningen för vissa exponeringar, men historiken visar att återbetalningarna görs till fullo under de efterföljande månaderna.

- b. Huruvida kvaliteten i ett kreditinstituts processer och system för att i rätt tid identifiera, klassificera, övervaka och hantera ändringar i kreditrisk för alla låneexponeringar är tillfredsställande och om ledningens kvalificerade kreditbedömningar tar hänsyn till nuvarande förhållanden och framåtblickande information, däribland makroekonomiska faktorer, och är väl dokumenterade.
 - c. Huruvida kreditinstitutets processer speglar kreditinstitutets riskaptit på ett sätt som säkerställer att låneexponeringar för vilka kreditrisken har ökat till en nivå som överskrider kreditinstitutets riskaptit sedan köpet eller utgivningen utan dröjsmål identifieras och övervakas på ett lämpligt sätt och att beräkningar av reserven för förväntade kreditförluster korrekt avspeglar den ökade kreditrisken för sådana exponeringar i takt med att ökningarna upptäcks. Om ett kreditinstitut ger ut eller köper en låneexponering för vilken kreditrisken vid utgivandet eller förvärvet överskrider institutets riskaptit och som därför utgör ett undantag från institutets lånepolicy och lånestandarder, bör de behöriga myndigheterna utvärdera om institutet har inrättat och följer lämpliga processer och kontroller för att initialt identifiera, granska, godkänna och dokumentera sådana exponeringar, rapportera sådana undantag från policyn till den högre ledningen och, för individuella betydande exponeringar, till ledningsorganet, samt att sådana exponeringar övervakas på ett lämpligt sätt efter det första redovisningstillfället. De behöriga myndigheterna bör också utvärdera om kreditinstitutets processer och kontroller separat kan identifiera uppskattningar av reserver för förväntade kreditförluster för de exponeringar som stämmer överens med kreditinstitutets riskaptit och för dem som rör mer riskfyllda låneexponeringar.
 - d. Huruvida kreditinstitutets ledningsorgan och högre ledning regelbundet (t.ex. varje kvartal eller oftare vid behov) får lämplig information om kreditrisken i låneexponeringar, förändringar i kreditrisk, åtföljande reserver för förväntade kreditförluster och förändringar i beräkningarna av reserver.
 - e. Huruvida prognoser som ingår i bedömningarna och mätningarna av kreditriskbedömningar inte bara är rimliga och verifierbara utan också stämmer överens med de prognoser som kreditinstitutet använder för andra ändamål, och att de behöriga myndigheterna får tillgång till alla sådana prognoser.
 - f. Huruvida kreditinstitutet använder robusta policyer och förfaranden för att validera att deras interna modeller för kreditriskbedömning är tillförlitliga och enhetliga.
140. När de behöriga myndigheterna gör sina utvärderingar får de begära att kreditinstituten ska lämna kompletterande, icke offentligtgjorda, uppgifter genom vanlig tillsynsrapportering, ad hoc-rapportering eller granskningar på plats. De behöriga myndigheterna får också använda dessa metoder för att inhämta kompletterande upplysningar i de utvärderingar som beskrivs i principerna nedan.

4.4.2 Princip 2 – Bedömning av värdering av förväntade kreditförluster

De behöriga myndigheterna bör förvissa sig om att de metoder som ett kreditinstitut använder för att fastställa redovisningsreserver leder till en lämplig värdering av förväntade kreditförluster i enlighet med det tillämpliga redovisningsregelverket.

141. I sin bedömning av de metoder som ett kreditinstitut använder för att uppskatta reserver bör de behöriga myndigheterna förvissa sig om att kreditinstitutet använder policyer och förfaranden som är förenliga med de principer för värdering av förväntade kreditförluster som beskrivs i dessa riktlinjer, inklusive, men inte begränsat till följande:
- a. De förfaranden som ett kreditinstitut använder för att värdera förväntade kreditförluster är robusta och används i rätt tid och tar hänsyn till kriterier som t.ex. uppdaterade värderingar av kreditriskreducerande åtgärder (och framför allt säkerheter, återstående risk efter hänsyn till riskreducerande åtgärder, korrelation mellan den risken och låntagarnas kreditvärdighet och den potentiella effekten i fråga om skyddets effektivitet), beräkningar av kassaflöden baserat på bedömning av låntagarspecifika faktorer och nuvarande och framtida makroekonomiska förhållanden, tillsammans med andra relevanta framåtblickande information som påverkar de förväntade återbetalningarna av kreditinstitutets låneexponering.
 - b. Robusta ramar och metoder används för att fastställa reserver, oavsett om det sker kollektivt eller individuellt.
 - c. De sammanlagda reserverna för låneexponeringar är lämpliga i enlighet med gällande redovisningskrav och i förhållande till kreditriskexponeringen i kreditinstitutets portfölj.
 - d. Fordringar som inte kan krävas in redovisas för rätt period genom reserver eller bortskrivningar.
 - e. Kreditinstitutets interna processer för att värdera förväntade kreditförluster tar hänsyn till den kreditrisk som kreditinstitut har tagit på sig och till förändringar i kreditrisken i kreditinstitutets låneexponeringar, oavsett vilken metod som används för att fastställa förväntade kreditförluster.
142. De behöriga myndigheterna bör granska användningen av de lättnadsregler som avses i avsnitt 4.3 för att avgöra om värderingen av förväntade kreditförluster är tillfredsställande.
143. De behöriga myndigheterna får använda sig av arbete som har utförts av interna och externa revisorer för att granska ett kreditinstituts funktioner för att bedöma kreditrisk och värdera förväntade kreditförluster.¹⁹

¹⁹ EBA:s riktlinjer för intern styrning (GL44) och EBA:s riktlinjer om kommunikation mellan behöriga myndigheter som utövar tillsyn av kreditinstitut och de lagstadgade revisorer och revisionsbyråer som utför den lagstadgade revisionen av kreditinstitut (EBA/GL/2016/05).

4.4.3 Princip 3 – Bedömning av kapitalkrav

De behöriga myndigheterna bör också ta hänsyn till ett kreditinstituts kreditriskmetoder i sin bedömning av ett kreditinstituts övergripande kapitalkrav.

144. Vid bedömningen av om reservnivån för låneexponeringar är lämplig inom ramen för kreditinstitutets övergripande kapitalkrav bör de behöriga myndigheterna beaktakreditinstitutets kreditriskmetoder och ta hänsyn till att de processer, metoder och underliggande antaganden som kreditinstitutet tillämpar för att fastställa förväntade kreditförluster kräver en hög grad av kvalificerad kreditbedömning.
145. När de behöriga myndigheterna gör sina bedömningar bör de undersöka om ett kreditinstitut har
 - a. tillämpat effektiva system och kontroller för att snabbt identifiera, mäta, övervaka och kontrollera kreditrisknivån, betydande ökningar i kreditrisk och kvalitetsproblem i tillgångar,
 - b. analyserat alla signifikanta och relevanta faktorer som påverkar kreditrisken och möjligheten att kräva in portföljens fordringar, och
 - c. upprättat en godtagbar process för att uppskatta reserver som åtminstone uppfyller de principer som anges i de här riktlinjerna, inklusive relevanta redovisningskrav.
146. I sin bedömning av kapitalkrav bör de behöriga myndigheterna ta hänsyn till hur ett kreditinstituts policyer och instruktioner för redovisning och kreditriskbedömning påverkar värderingen av kreditinstitutets tillgångar och intäkter och därmed dess kapitalsituation.
147. Om de behöriga myndigheterna upptäcker brister när de bedömer ett kreditinstituts kreditriskmetoder bör de ta hänsyn till hur dessa brister påverkar de redovisade reservernas nivå och, om det sammanlagda beloppet för reserverna inte är lämpligt enligt den tillämpliga redovisningsregelverket, bör den behöriga myndigheten diskutera detta med kreditinstitutets högre ledning och ledningsorgan och vid behov vidta ytterligare tillsynsåtgärder.
148. Om bristerna i bedömningen av kreditrisk eller värderingen av förväntade kreditförluster är betydande eller inte avhjälpas utan dröjsmål bör de behöriga myndigheterna överväga att införa ytterligare kapitalkrav enligt artikel 104 i avsnitt III, kapitel 2, avdelning VII i direktiv 2013/36/EU.